

ADSKILLELSE AF LYDRADIO-
OG FJERNSYNSVIRKSOMHED INDEN FOR
DANMARKS RADIO

Betænkning afgivet af
det af ministeriet for kulturelle anliggender
den 23. februar 1962 nedsatte udvalg.

BETÆNKNING NR. 343

1964

Indholdsfortegnelse

	Side
T. INDLEDNING	1
II. OVERSIGT OVER ORGANISATIONEN AF RADIOFONI- OG FJERNSYNSVIRKSOMHEDEN SIDEN 1. OKTOBER 1951	3
A. PERIODEN 1. OKTOBER 1951 - 31. MARTS 1959	4
1. Fjernsynets oprettelse	4
2. Organisation	5
3. Programtjenesten	5
B. NYORDNINGEN AF PROGRAMTJENESTEN PR. 1. APRIL 1959	8
C. DANMARKS RADIO'S NUVÆRENDE ORGANISATION	8
1. Radiorådet	8
2. Generaldirektøren	9
3. De administrative og tekniske afdelinger	10
4. Programtjenesten	11
a. Programdirektørerne	11
1 Programdirektøren for radio	12
2° Programdirektøren for fjernsynet	12
b. Programafdelingerne	12
c. Pressens Radioavis	<i>Tik</i>
5. Kontoret for radiofoniforstyrrelser (støjkontoret)	15
III. OPLYSNINGER FRA UDLANDET	15
IV. ALMINDELIG REDEGØRELSE FOR DRØFTELSENE I UDVALGET MED RESUME AF HOVEDTRÆKKENE I DEN FORESLÅEDE NYORDNING	16
V. FORSLAG TIL ORGANISATION AF DANMARKS RADIO'S LYDRADIO- OG FJERNSYNSVIRKSOMHED	18
A. RADIORÅD OG UDVALG	18
1. Råds og udvalgs beføjelser under den nuværende ordning	19
1° Radiorådet	19
2 Programudvalget	20
3 Forretningsudvalget	21
2. Spørgsmålet om eventuelle ændringer i råds og udvalgs kompetence under den fremtidige ordning	22

	Side
a. Delegering af kompetence inden for de administrative og økonomiske områder	23
1 Fra ministeriet for kulturelle anliggender til Danmarks Radio (radiatorådet eller generaldirektøren)	23
2 Fra radiatorådet og forretningsudvalget til generaldirektøren (respektive afdelingerne)	24
b. Delegering af kompetence inden for programområdet	25
GENERALDIREKTØREMBEDET OG DE ADMINISTRATIVE AFDELINGER	28
1. Generaldirektørembedet	28
2. Sekretariatet	28
3. Økonomidirektørembedet	28
4. Presse-, udlands- og kortbølgeafdelingen	30
DEN TEKNISKE TJENESTE	30
1. Vedrørende overførsel af fælles-TV-tjenesten til teknisk afdeling	32
2. Vedrørende oprettelse af et produktionsplanlægningskontor for TV	33
3. Den organisatoriske opbygning af den tekniske tjeneste	35
PROGRAMTJENESTEN	35
1. Programdirektørerne	36
a. Programdirektøren for radio	36
b. Programdirektøren for fjernsynet	37
2. Programafdelingerne	37
a. Aktualitets- og oplysningsafdelingen	38
Børne-, ungdoms- og skoleudsendelser	39
b. Musikafdelingen	40
c. Teater- og litteraturafdelingen	40
d. Underholdningsafdelingen	41
e. Andre programområder	41
1. Filmudsendelser	41
2. Sportsudsendelser	42
3. Nyhedsudsendelser	42
h. Andre spørgsmål	43

	Side
Booking-office	43
Central bibliotekstjeneste	43
E. FORSLAGETS ØKONOMISKE KONSEKVENSER m.v.	44
Konsekvenser for forretningsorden m.v.	46
Bilag 1. Oversigt over Danmarks Radio's organisation 1954-31/3-1959.	
Bilag 2. Oversigt over Danmarks Radio's organisation fra 1. april 1959.	
Bilag 3. Aktualitets- og oplysningsafdelingens organi- sation og personale.	
Bilag 4. Musikafdelingens organisatoriske opbygning.	
Bilag 5. Teater- og litteraturafdelingens organisato- riske opbygning m.v.	
Bilag 6. Underholdningsafdelingens organisatoriske opbygning.	
Bilag 7. Den tekniske tjeneste.	
Bilag 8. Vedr. adskillelse af A & Ø afdelingen.	
Bilag 9. Oversigt over Danmarks Radio's organisation efter udvalgets forslag.	

I. INDLEDNING

Pr. 10 april 1959 gennemførte Danmarks Radio en sammenlægning af lydradioens og fjernsynets programtjeneste i fire fælles programafdelinger. Det erkendtes fra alle sider, at dette var en nødvendig overgangsordning, som i løbet af en kortere årrække måtte tages op til revision.

Lov nr. 215 af 11. juni 1959 om radiospredning indeholder ikke bestemmelser vedrørende den interne organisation af Danmarks Radio's virksomhed. Spørgsmålet blev imidlertid drøftet i folketingsudvalget vedrørende forslaget til denne lov, og det siges i udvalgets betænkning af 26. maj 1959:

"Udvalget har under sine drøftelser også behandlet forholdet mellem radio og fjernsyn og finder, at den hurtige vækst i antallet af fjernseere og fjernsynets næsten eksplosive udvikling vil gøre det påkrævet i løbet af de nærmeste år, formentlig i forbindelse med fjernsynets indflytning i den nye fjernsynsbygning i Gladsaxe at tage hele radioordningen op til en gennemgribende revision og eventuelt gennemføre en adskillelse af radio og fjernsyn.

Udvalget henstiller, at en sådan revision forberedes grundigt gennem et undersøgelsesarbejde, der omfatter såvel det indbyrdes forhold mellem radio og fjernsyn som kompetenceforholdet mellem radioråd og radio- og fjernsynsmedarbejdere. Et sådant udvalg bør ud over repræsentationen for folketinget bestå af repræsentanter for ministeriet, radio og fjernsyn, lyttere og fjernseere og for kulturlivet i det hele taget."

I de følgende år førte den stadige forøgelse af navnlig fjernsynets sendetid og de stigende krav om alsidige og kvali-

tetsprægede udsendelser til, at programafdelingerne blev belastet på en sådan måde, at det måtte stå klart, at tiden nu var ved at være inde til at søge den i 1959 etablerede ordning ændret.

Efter nøjere overvejelse af spørgsmålet fandt ministeren for kulturelle anliggender det hensigtsmæssigt at lade et mindre udvalg, bestående af repræsentanter for Danmarks Radio, Forvaltningsnævnets sekretariat og ministeriet gennemføre undersøgelsesarbejdet, og ved skrivelse af 23. februar 1962 nedsatte ministeren dette udvalg, som fik til opgave at undersøge, hvorvidt det efter fjernsynets udvikling måtte findes hensigtsmæssigt inden for Danmarks Radio at adskille fjernsynets og lyd-radioens forvaltning såvel i henseende til programtjenesten som til administrationen.

Som det fremgår af ministerens udtalelser ved besvarelsen af et spørgsmål om disse forhold i folketingets spørgetid onsdag den 17. januar 1962. er det tanken, at udvalget skal afgive en redegørelse, som kan forelægges radorådet samt andre interesserede instanser, og som kan danne grundlaget for en stillingtagen til spørgsmålet om Danmarks Radio's fremtidige organisation.

Udvalget fik følgende sammensætning:

Kontorchef W. Weincke
Ministeriet for kulturelle anliggender (formand)

Sekretariatschef E. Buchardt
Forvaltningsnævnets sekretariat

Konsulent Keld Hansen
Forvaltningsnævnets sekretariat

Radorådets formand, direktør Peder Nørgaard
Danmarks Radio

Radorådets næstformand,
professor, dr. phil. Hakon Stangerup
Danmarks Radio

Generaldirektør Hans Sølvhøj
Danmarks Radio

Som sekretærer for udvalget beskikkedes sekretariatschef ved Danmarks Radio, Erik Carlsen, og sekretær i ministeriet for kulturelle anliggender, Torben Wiskum. Sidstnævnte afløstes fra 1. oktober 1962 af fungerende fuldmægtig i ministeriet for kulturelle anliggender, Edvard Jeppesen.

Efter anmodning fra radiorådet havde forvaltningsnævnets sekretariat i årene 1961/62 foretaget en omfattende undersøgelse af Danmarks Radio's organisatoriske forhold og forvaltning, bl.a. med hensyn til spørgsmålet om adskillelse af radio og fjernsyn. De af sekretariatet udarbejdede rapporter har været af stor betydning for udvalgets arbejde.

Udvalget holdt sit første møde den 22. marts 1962. Der har ialt været holdt 19 møder, og udvalget har efter indbydelse deltaget i et møde den 15. maj 1962 mellem radiorådet, radioledelsen og programmedarbejderne, hvor sidstnævnte havde lejlighed til at fremkomme med deres syn på spørgsmålet om adskillelse af radio og fjernsyn.

Generaldirektøren for post- og telegrafvæsenet, Gunnar Pedersen, har efter indbydelse over for udvalget redegjort for sit syn på organisationen af Danmarks Radio's tekniske afdeling og for samarbejdet mellem generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet og denne afdeling.

Der er indhentet udførlige oplysninger om organisationen af radiofoni- og fjernsynsvirksomheden i en række europæiske lande.

II. OVERSIGT OVER ORGANISATIONEN AF RADIOFONI- OG FJERNSYNSVIRKSOMHEDEN SIDEN 1. OKTOBER 1951

Lovgivningen om radiofoni- og fjernsynsvirksomhed i Danmark, nu lov nr. 215 af 11. juni 1959 om radiospredning, har altid haft karakter af en rammelovgivning, som fastlægger grundprincipperne for den radiospredningsvirksomhed, der varetages af Danmarks Radio. I henhold til loven udfærdiger ministeren den for Danmarks Radio's styrelse, radiorådet, fornødne forretningsorden, jfr. senest bekendtgørelse af forretningsordenen for radiorådet af 15. maj 1963, medens det iøvrigt er overladt til

radiorådet under ansvar over for ministeren at fastsætte de nærmere regler for Danmarks Radio's virksomhed. Disse regler findes nu i forretningsordenen for Danmarks Radio af 2. december 1959, som afløste forretningsordenen for statsradiofonien af 3. februar 1953 og en række interne instrukser af samme dato.

A. PERIODEN 1. OKTOBER 1951 - 31. MARTS 1959

1. Fjernsynets oprettelse

Statsradiofonien begyndte regelmæssige fjernsynsudsendelser i oktober 1951. Det økonomiske grundlag for udsendelserne tilvejebragtes ved, at der med undervisningsministerens godkendelse af radiospredningsfondens midler ydedes et lån på ca. kr. 500.000 i det første prøveår og ca. kr. 800.000 i det andet prøveår, og ved at der allerede fra oktober 1951 indførtes en årlig licens på kr. 50 for benyttelsen af fjernsynsmottager.

Da prøveudsendelserne forløb tilfredsstillende, stillede radiorådet forslag om, at der ved udgangen af det andet prøveår skulle etableres en egentlig fjernsynstjeneste. Der var udarbejdet nøjagtige planer for udbygningen af fjernsynet ved oprettelse af nye kraftigere fjernsynssendere. Der var endvidere udarbejdet en finansieringsplan, hvorefter de nødvendige midler til fjernsynets opbygning og drift i de første år skulle skaffes gennem lån fra radiospredningsfonden, i hvilken fond overskuddet ved radiofonivirksomheden opsamles. Radiolicensen skulle forhøjes fra kr. 15 til kr. 20 årlig, således at der af de samlede årlige licensindtægter skulle henlægges 15 % til bygning af FM-Stationer og til udlån til fjernsynet. Når indtægterne af fjernsynslicensen, der fortsat skulle være kr. 50 årlig, var blevet tilstrækkelig store til at dække udgifterne ved denne virksomhed, skulle lånet fra radiospredningsfonden tilbagebetales.

I december måned 1953 godkendte undervisningsministeren med tilslutning fra folketingets finansudvalg, at der indførtes en permanent fjernsynstjeneste efter disse retningslinjer. Pla-

nen for landets dækning med fjernsynssendere godkendtes af ministeren i marts 1954

Statsradiofonien skulle varetage programvirksomheden og den interne tekniske tjeneste, medens generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet i overensstemmelse med reglerne i radiospredningsloven § 1 skulle bygge og varetage driften af fjernsynsstationerne.

2. Organisation

Til varetagelse af fjernsynsvirksomheden oprettedes en selvstændig fjernsynsafdeling, jævnsides med statsradiofoniens øvrige afdelinger, d.v.s. underlagt radiorådet og direktøren for statsradiofonien. Fjernsynet fik sit selvstændige budget, hvori fjernsynsafgifterne indgik som indtægt. Underskuddet skulle som nævnt dækkes ved lån fra radiospredningsfonden.

Radiorådet, de af dette nedsatte udvalg, direktøren, sekretariatet, administrationsafdelingen, presse- og udlandsafdelingen samt teknisk afdeling var fælles for de to virksomhedsområder, jfr. den som bilag 1 optagne oversigt over organisationen.

3. Programtjenesten

Programtjenesten var for lydradioen delt op i 5 afdelinger efter programmernes art, hver ledet af en afdelingschef, som over for radiorådet og programudvalget havde det fulde kunstneriske og kulturelle ansvar for udsendelserne: foredragsafdelingen, reportageafdelingen, dramatisk-litterær afdeling, musikafdelingen og underholdningsafdelingen. Kortbølgeudsendelserne, omfattende udsendelser til danske i udlandet og danske skibe i udenrigsfart, var dog placeret i en særskilt afdeling, der i 1953 blev henlagt under chefen for presse- og udlandsafdelingen.

For fjernsynet var alle programmerne samlet i én afdeling: fjernsynsafdelingen, ledet af en afdelingschef, som havde det fulde kunstneriske og kulturelle ansvar for alle fjernsynsudsendelser.

Denne opbygning bevarede uændret indtil 1. april 1959, idet der dog inden for teknisk afdeling i praksis ret hurtigt blev udskilt en særlig sektion for fjernsyn.

I perioden 1953 - 1959 undergik fjernsynsområdet en kolossal udvikling. Antallet af fjernseere steg voldsomt, sendetiden udvidedes betydeligt, og udsendelserne påkaldte stor interesse hos offentligheden. Lydradiovirksomheden udbyggedes ligeledes, men i langsommere tempo. Bl.a. gennemførtes dobbeltprogramdriften fuldt ud i disse år.

Til belysning af udviklingen tjener følgende oplysninger om Danmarks Radio's virksomhed (der også omfatter årene efter 1959):

Fjernsynet:

	Antal fjernseere pr. 1.4.	Gennemsnit- lig sende- tid pr. uge	Samlede drifts- udgifter	
Finansåret				
1953/54	500	-	2.210.000	x)
1954/55	ca. 1.200	ca. 9 timer	4.382.000	x)
1955/56	3.500	11 t. 10 min.	5.907.000	x)
1956/57	16.000	11 t. 15 min.	8.416.000	x)
1957/58	66.000	13 t. 35 min.	4.881.000	xx)
1958/59	137.000	15 t. 05 min.	13.727.000	
1959/60	250.000	16 t. 35 min.	20.968.000	
1960/61	388.000	22 t. 15 min.	23.775.000	
1961/62	583.000	24 t. 57 min.	31.503.000	
1962/63	730.000	25 t. 58 min.	48.154.000	
1963/64	860.420			

Lydradioen!

	Antal lyttere pr. 1.4.	Sendetimer pr. år	Samlede drifts- udgifter
Finansåret			
1953/54	1.2980000	5.849	19.118.000
1954/55	1.346.000	6.689	24.765.000
1955/56	1.278.000 0)	6.748	26.425.000
1956/57	1.286.000	6.799	28.043.000
1957/58	1.397.000	6.800	31.226.000
1958/59	1.448.000	6.818	31.022.000
1959/60	1.489.000	6.968	31.960.000
1960/61	1.521.000	7.584	34.457.000
1961/62	1.544.000	7.940	39.918.000
1962/63	734.000 00)	8.405 ")	47.951.000
1963/64	592.000 00)		

x) 1.10. - 30.9.

xx) 1.10.1957 - 31.3.1958.

0) Nedgangen skyldes indførelse af familielicens.

00) Nedgangen skyldes indførelse af kombineret fjernsyns«
og lydradiolicens.

) Hertil kommer Musikradioen med 986.

Til belysning af radio- og fjernsynsspredningen i forskellige europæiske lande kan der gives følgende oversigt over antallet af radiolicenser og fjernsynslicenser i 1961/62 i forhold til indbyggertallet:

Land	Radiolicenser pr. 100 indb.	TV-licenser pr. 100 indb.
Danmark	34	16½
Sverige	39	20
Norge	29	3
Finland	29	5
Belgien	30	8
England	30	22½
Frankrig	28	7
Holland	26	8½
Italien	17	6
Polen	19	2½
Schweiz	29	4

Land	Radiolicenser pr. 100 indb.	TV-licenser pr. 100 indb.
Tjekkoslavakiet	26	8
Ungarn	23	2
Vesttyskland	30	11½
Østrig	29	4½
Østtyskland	33	8

B. NYORDNINGEN AF PROGRAMTJENESTEN PR. 1. APRIL 1959

Under hensyn til fjernsynets hurtige udvikling, det hastigt stigende antal seere, den forøgede sendetid og de øgede krav til programmernes kvalitet, besluttede radiatorådet i august 1958 at gennemføre en nyordning af programtjenesten for såvel fjernsynet som lydradioen med virkning fra 1. april 1959.

Hovedpunktet i nyordningen var en sammenlægning af radioens og fjernsynets programtjeneste, således at der foretoges en opdeling af fjernsynets programmer efter art på samme måde som i radioen. Den da etablerede ordning er forblevet uændret og beskrives nedenfor i afsnit C og i bilag 2.

C. DANMARKS RADIO'S NUVÆRENDE ORGANISATION

Bestemmelserne om Danmarks Radio's organisation findes i det væsentligste i forretningsordenen for Danmarks Radio af 2. december 1959» jfr. den som bilag 2 optagne oversigt.

1. Radiorådet

Radiatorådet og de af dette nedsatte udvalg: programudvalget og forretningsudvalget er fælles for lydradio og fjernsyn.

Reglerne om radiatorådets, programudvalgets og forretningsudvalgets virksomhed er fastsat af ministeren, senest i bekendtgørelse af 15. maj 1963 af forretningsordenen for radiatorådet, jfr. iøvrigt beskrivelsen side 19 f.f.

2. Generaldirektøren

De nærmere regler for generaldirektørembedet er fastsat i Danmarks Radio's forretningsorden af 2. december 1959. Generaldirektøren har radorådet som nærmeste foresatte og er ansvarlig for gennemførelse af de beslutninger, der træffes af radorådet og de af dette nedsatte udvalg.

Generaldirektøren har, bortset fra de under generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet hørende radiofoni- og fjernsynsstationer, den øverste ledelse af og ansvaret for den daglige drift af Danmarks Radio.

Generaldirektøren har ansvaret for, at de budgetbeløb, som af radorådet stilles til rådighed for driften, ikke overskrides. Generaldirektøren tager bl.a. stilling til teknisk afdelings andragender om nyanlæg og materialeanskaffelser, der ikke er forudsat i budgettet, samt til afdelingernes andragender om vedligeholdelsesarbejder og andragender om inventar- og nodeanskaffelser, når disse andragender ligger på mellem kr. 200 og kr. 2.000 for den enkelte anskaffelse.

Generaldirektøren fastsætter honorarer for medvirken ved udsendelser og for transmissioner m.v. Programcheferne skal i henhold til forretningsordenen udfærdige de for transmissionerne fornødne kontrakter til generaldirektørens underskrift, ligesom programcheferne ifølge forretningsordenen skal udarbejde indstillinger til generaldirektøren angående honorarer til medvirkende og overslag over de enkelte udsendelser.

Generaldirektøren afgiver til radorådet gennem det udvalg, sagen vedrører, indstilling om:

- a. Radio- og fjernsynsafgifternes størrelse.
- b. Budget- og tillægsbevilling.
- c. Regnskab for hvert forløbet finansår.
- d. Årsberetning.
- e. Repertoireplan.
- f. Ændringer i normativ og lønningsreglement.
- g. Afslutning og opsigelse af kontrakter og overenskomster af væsentlig betydning, f.eks. overenskomster med organisationer repræsenterende udøvende kunstnere eller ophavsmænd.
- h. Inventaranskaffelser (derunder instrumenter) og vedligeholdelsesarbejder, der medfører udgifter over kr. 2.000. Når udgiften ikke overstiger kr. 10.000, kan sagen afgøres af forretningsudvalget.

- i. Alle andre sager, som generaldirektøren skønner er af en sådan betydning, at de bør afgøres af radorådet. Generaldirektøren forelægger endvidere gennem forretningsudvalget sager om besættelse af stillinger, hvor til udnævnelse foretages af ministeren eller radorådet.

Generaldirektøren afgiver endvidere indstilling til programudvalget og forretningsudvalget i de sager, der skal forelægges disse organer, ligesom han forelægger programændringer af politisk eller social karakter, der opstår mellem to ordinære programudvalgs-møder, for radorådets formand.

Generaldirektøren træffer afgørelse i tvivlsspørgsmål mellem afdelingerne angående sager, der vedrører flere afdelinger eller kontorer.

3. De administrative og tekniske afdelinger

Sekretariatet, økonomidirektørembedet (stillingen som økonomidirektør blev oprettet pr. 1. november 1961), den tekniske afdeling samt presse- og udlandsafdelingen varetager fælles for radio og fjernsyn de juridiske, administrative, økonomiske, tekniske samt presse- og udlandsmæssigt administrative opgaver. Bortset fra økonomidirektørembedet ledes disse tjenestegrene af afdelingschefer, idet samtlige tjenestegrene sorterer direkte under generaldirektøren. Af de enkelte tjenestegrenes opgaver skal følgende nævnes:

Sekretariatet varetager alle sekretariatsforretninger for generaldirektøren, herunder forberedelse af sager til forelæggelse for radorådet og dettes udvalg, juridiske sager (bortset fra juridiske spørgsmål, der naturligt knytter sig til økonomidirektørembedet) og forholdet over for den europæiske radiounion bortset fra programmæssige og tekniske spørgsmål. Endvidere er Danmarks Radios personaleledelse placeret under sekretariatschefen med denne som personalechef.

Økonomidirektørembedet omfatter et regnskabskontor, et ekspeditionskontor, et forvaltningskontor, et licenskontor samt maskintjenesten. Herunder hører bl.a. udbetaling af lønninger og honorarer, budget- og regnskabsvæsen, sager om overtrædelse af bestemmelserne om licensbetaling, anskaffelse og vedligeholdelse af inventar, bygningernes drift og vedligeholdelse samt drift og vedligeholdelse af tekniske installationer. Endvidere varetager embedet afslutning m.v. af generelle overenskomster samt juridiske spørgsmål med tilknytning til embedet.

Teknisk Afdeling. Under denne afdeling er udskilt en sek-

tion for fjernsynsteknik. Afdelingen varetager følgende hovedområder:

Drift, vedligeholdelse og nyanlæg i forbindelse med de radiofonitekniske og fjernsynstekniske anlæg.

Aftaler med programafdelingerne om benyttelse af de tekniske anlæg, udførelse af transmissioner, registrering af programmer m.v. Hvis enighed ikke kan opnås med en programafdeling, forelægges sagen for den pågældende programdirektør til afgørelse.

De tekniske værksteder og laboratorier samt teknisk bibliotek.

Bestillinger af transmissionsledninger og lignende hos generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet samt hos de koncessionerede telefonselskaber og samarbejde med de under generaldirektoratet hørende radiofoni- og fjernsynsstationer.

Presse- og udlandsafdelingen. Pressesektionen udgiver daglige og ugentlige meddelelser til pressen indeholdende omtale af forskellige programmer i radio og fjernsyn og forsyner ligeledes pressen med billedstof.

Udlandssektionen udfører den udenlandske korrespondance for samtlige afdelinger og yder assistance til udenlandske gæster, herunder radioinstitutioner og reportere med henblik på optagelser og transmissioner fra Danmark.

4. Programtjenesten

a. Programdirektørerne.

Der er oprettet to stillinger som programdirektører, én for radio og én for fjernsyn. Programdirektørerne er hver inden for deres område over for radiorådet og programudvalget ansvarlige for programmernes komposition, herunder arten af de enkelte programindslag og tidspunktet for disses placering i programmerne og i fællesskab for de to programmers afstemning over for hinanden, ligesom de foretager de mellem to programudvalgsmøder fornødne ændringer i programmerne, der ikke kræver forelæggelse for programudvalget eller rådsformand.

Programdirektørerne har i henhold til forretningsordenen ret til at udsætte fra optagelse på programmerne ethvert programforslag, der ikke i henhold til programudvalgets beslutning er tidsbestemt, og til at afkræve programcheferne de programindslag, som de måtte anse for påkrævede.

1 Programdirektøren for radio.

Regionalprogrammerne i lydradioen er henlagt direkte under programdirektøren for radio, som over for radorådet og programudvalget har det fulde kunstneriske og kulturelle ansvar for disse programmer.

Under radioprogramdirektøren henhører endvidere:

Udsendelsesledere og speakertjeneste for lydradio.

Det historiske arkiv og stemmearkivet.

Ledere af provinsstudier.

Tvivilsspørgsmål vedrørende korrekt sprogbrug.

2 Programdirektøren for fjernsynet.

Direkte under programdirektøren for fjernsynet er under daglig ledelse af en programredaktør henlagt de særlige fjernsynstjenester for studie-, reportage- og filmproduktion samt dekorations-, regi-, kostume- og sminketjenester (Fælles TV-tjenesten).

Direkte under programdirektøren for fjernsynet er endvidere henlagt udsendelsesleder- og speakertjeneste for fjernsynet, programsamarbejdet med udenlandske fjernsynsorganisationer (Eurovision og nordisk TV-samarbejde), spørgsmål vedrørende fremskaffelse af film, der er produceret uden for Danmarks Radio, samt hovedparten af sportsudsendelserne.

b. Programafdelingerne.

Programarbejdet for både radio og fjernsyn forberedes og gennemføres af fire programafdelinger, der hver ledes af en programchef:

Aktualitets- og oplysningsafdelingen.

Musikafdelingen.

Teater- og litteraturafdelingen.

Underholdningsafdelingen.

Det under foredragsafdelingen og reportageafdelingen indtil nyordningen pr. 1. april 1959 henhørende stofområde er henlagt under aktualitets- og oplysningsafdelingen, medens de øvrige afdelingers stofmæssige område i princippet er forblevet uændret.

Under hver af ovennævnte afdelinger placeres det stof, der i overensstemmelse med afdelingsbetegnelserne naturligt henhører herunder.

løvrigt henhører under de respektive afdelinger følgende:
Aktualitets- og oplysningsafdelingen:

Gudstjenester.

Udsendelser for børn, ungdom og kvinder.

Pige- og drengekor, juniorensemblet, juniorscenen m.v.

Udarbejdelse af grundbøger, sprogundervisningsbøger, foredragshefter og oversigter m.v.

Musikafdelingen:

Symfoniorkestret.

Radiokoret.

Musikdramatik (opera og ballet).

Diskoteket.

Nodearkivet.

Musikkonsultation.

Teater- og litteraturafdelingen:

Biblioteket.

Underholdningsafdelingen:

Underholdningsorkestret.

Musikdramatik (operette).

Underlægningsmusik.

Aktualitets- og oplysningsafdelingen er opdelt i følgende sektioner:

1 TV-sektion for foredrag og reportage.

1 radiosektion for foredrag.

1 radiosektion for reportage.

1 fælles radio- og TV-sektion for børne-, ungdoms- og skoleudsendelser (BUS-sektionen) samt

1 fælles radio- og TV-sektion for "Aktuelt Kvarter" og "TV-Aktuelt".

TV-sektionen for foredrag og reportage varetager afdelingens fjernsynsudsendelser, undtagen udsendelserne under BUS-sektionen og "TV-Aktuelt", der varetages af de pågældende sektioner.

Musikafdelingen er ikke opdelt i sektioner for lydradio og TV. En programsektion med en programredaktør som leder varetager både radio- og fjernsynsprogrammerne. Symfoniorkestret og Radiokoret er henlagt under programsektionen. Nodearkivet og Diskoteket udgør selvstændige områder under programchefen.

Teater- og litteraturafdelingen er opdelt i sektioner for lydradio og fjernsyn med programredaktører som ledere. Biblioteket udgør et selvstændigt område under programchefen.

Underholdningsafdelingen er opdelt i sektioner for lydradio og fjernsyn med programredaktører som ledere. Det daglige arbejde vedrørende underholdningsorkestret varetages af radiosektionen.

I hver af programafdelingerne er der et fælles ekspeditionskontor til varetagelse af kontormæssige opgaver.

Der henvises til de som bilag 3-6 optagne skitser over de enkelte programafdelingers organisatoriske opbygning.

Programcheferne har over for radoråd og programudvalg det fulde kunstneriske og kulturelle ansvar for programmerne. Økonomisk administrative spørgsmål forelægges af programcheferne direkte for generaldirektøren henholdsvis de under denne direkte sorterende afdelinger.

Kortbølgeudsendelserne, herunder det programmæssige samarbejde med Grønlands og Færøernes radioer, ledes af chefen for presse- og udlandsafdelingen, der således over for radoråd og programudvalg har det kunstneriske og kulturelle ansvar for programmerne. Området henhører iøvrigt direkte under generaldirektøren.

c. Pressens Radioavis.

Udsendelsen af pressemeddelelser, såsom nyhedsstof, børs- efterretninger, prisnoteringer og lignende, sker gennem Pressens Radioavis, der er et fællesorgan for Danmarks Radio og Den danske Presses Telegramudvalg.

Pressens Radioavis varetager også udsendelse i lydradioen af alt sportsstof, herunder reportager, udsendelse af pressemeddelelser pr. kortbølge til danske i udlandet samt redaktionen af Danmarks Søfartsradio.

Pressens Radioavis ledes af en bestyrelse bestående af fem af Pressens Telegramudvalgs medlemmer samt fem af radorådets medlemmer.

En af bestyrelsen ansat chefredaktør leder radioavisens redaktion og har det hermed forbundne redaktionelle og administrative ansvar. De fem medlemmer af bestyrelsen, der er udnævnt af telegramudvalget, fungerer som forretningsudvalg og

fører som sådant tilsyn med den daglige ledelse af Pressens Radioavis. Forretningsudvalget har afgørelsen i alle redaktionelle spørgsmål.

Danmarks Radio afholder alle de med Pressens Radioavis¹ virksomhed forbundne udgifter.

5. Kontoret for radiofoniforstyrrelser (Støjkontoret)

Et særligt radiostøjnævn, bestående af en repræsentant for justitsministeriet, forsvarsministeriet, Danmarks Tekniske Højskole, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Industrirådet, samt to repræsentanter for Elektricetsrådet, generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet og Danmarks Radio, fører tilsyn med overholdelsen af lov nr. 201 af 31. maj 1963 om foranstaltninger imod forstyrrelser af radiomodtagning. Radiostøjnævnet har afløst det tidligere udvalg for radiofoniforstyrrelser, som blev nedsat i henhold til loven af 31. marts 1931. Udvalgets daglige forretninger er blevet varetaget af et særligt kontor i Danmarks Radio med en leder og et antal radioinspektører. Udgifterne ved kontorets virksomhed afholdes af radiospredningsfonden.

III. OPLYSNINGER FRA UDLANDET

Efter en indledende debat på udvalgets første møde vedtoges det at indhente forskellige oplysninger fra udlandet med henblik på at få klarlagt, hvilken stilling man i de udenlandske radioinstitutioner havde taget til en række af de problemer, der forelå til behandling i udvalget.

Af de indkomne svar fremgår det, at den strukturelle opbygning af radioinstitutionerne i visse af landene i så høj grad er præget af specielle politiske forhold eller særlige sprogproblemer, at oplysningerne fra disse lande ikke kan være af større betydning for undersøgelserne vedrørende en kommende dansk struktur. For de øvrige landes vedkommende, herunder Sverige, England og Vesttyskland, kunne der udtrages følgende fællestræk for opbygningen af en institution, som varetager både lydradio- og fjernsynsudsendelser:

For programtjenesten gælder det, at radio og TV er adskilt i selvstændige programafdelinger. Dog har man i nogle tilfælde bevaret enkelte specielle områder fælles.

Således er eksempelvis inden for BBC nyhedstjeneste, skoleudsendelser og religiøse udsendelser fællesområder, og Westdeutscher Rundfunk har en musikafdeling fælles for TV og lydradio.

Styrelsen og administrationen er principielt fælles for radio og TV, idet man dog samtidig har udskilt specielle administrative sektorer på hvert medium, hvor dette har vist sig hensigtsmæssigt.

For teknikens vedkommende er der i almindelighed et vist fællesskab, ofte med en fælles overledelse.

Spørgsmålet om koordinationen af programmerne i tilfælde, hvor programtjenesten er adskilt, har tilsyneladende ikke voldt de udenlandske radioinstitutioner særlige vanskeligheder i praksis.

IV. ALMINDELIG REDEGØRELSE FOR DRØFTELSENE I UDVALGET MED RESUME AF HOVEDTRÆKKENE I DEN FORESLÅEDE NYORDNING

Udvalget har overvejet, om den stedfundne stærke udvikling inden for fjernsynsområdet, der må forventes at fortsætte i forøget tempo efter fjernsynets udflytning til fjernsynshuset i Gladsaxe, og den betydelige udbygning af lydradioens programvirksomhed kan begrunde, at der gennemføres en fuldstændig adskillelse af fjernsynets og lydradioens forvaltning.

Foruden den rent praktiske omstændighed, at lydradioen og fjernsynet får til huse i to forskellige bygninger, kan for en forvaltningsmæssig adskillelse anføres, at TV og lydradio er væsensforskellige udtryksmåder, som hver for sig kræver en særlig teknik og uddannelse, ligesom programområderne vil være forskellige efter deres særlige egnethed for de to medier. En adskillelse kunne også medføre en specialisering og en sund konkurrence mellem de to områder. Desuden ville en sådan ordning muligvis kunne give en mere alsidig belysning af centrale fælles programområder.

En række forhold taler dog efter udvalgets opfattelse stærkt for at bevare en fælles institution for radio og fjernsyn, således at de øverste organer for de to medier er fælles.

Selv om radio og fjernsyn i udtryksmåde er væsensforskellige, er deres samfundsmæssige opgaver af samme art. Begge er af den allerstørste betydning som kulturformidlere og nyhedsformidlere. Deres opinionsdannende evne er overordentlig stor. En for samfundet og den enkelte borger rigtig tilrettelæggelse af programpolitikken og en koordination af programvirksomheden vil antagelig bedst kunne finde sted i en fælles institution.

Hertil kommer en række praktiske og økonomiske forhold. De administrative opgaver for radio og fjernsyn er af samme karakter, ligesom der på en række vigtige områder skal indgås overenskomster med samme kredse og organisationer og etableres samarbejde med de samme institutioner. Her kan f.eks. nævnes forholdet over for medvirkende kunstnere og over for organisationer af ophavsmænd. Der er store økonomiske fordele forbundet med bevarelsen af et fælles sekretariat, fælles licenskontor og fælles økonomi-, budget- og regnskabsvæsen. På alle disse praktiske vigtige områder opnås der væsentlige fordele ved en fælles institution.

Endvidere vil den ovenfor nævnte specialisering og opdeling af programstof efter egnethed inden for radio og fjernsyn meget vel kunne opnås i en fælles institution ved en principiel adskillelse af programafdelingerne.

I langt de fleste europæiske lande - herunder i lande, hvor opbygningen af fjernsynet er længere fremme end i Danmark - har man fundet det rigtigt at samordne og bevare radiofonivirksomhed og fjernsynsvirksomhed inden for samme institution.

Dette forhold har bestyret udvalget i dets opfattelse af, at Danmarks Radio bør bevares som en fælles institution for radio og fjernsyn, således at de øverste organer bliver fælles, og således at fællesskab etableres på områder, hvor der er et åbenbart behov herfor.

Ud fra de ovenfor anførte betragtninger har udvalget foretaget en indgående undersøgelse af, i hvilket omfang der inden for rammerne af en fælles institution bør foretages en opdeling af forvaltningsområderne - administration, teknik og programtjeneste - på lydradio og fjernsyn. Ved undersøgelsen

har man samtidig lagt vægt på at finde frem til den rigtige arbejdsmæssige fordeling af opgaverne mellem de nævnte forvaltningsområder.

Udvalget har udarbejdet og tiltrådt det i afsnit V optagne forslag til organisation af Danmarks Radio's lydradio og fjernsynsvirksomhed, hvis hovedpunkter er:

1. Danmarks Radio's øverste organer - radiorådet og dets udvalg (programudvalget og forretningsudvalget) - forbliver fællesorganer for lydradio og fjernsyn.
2. Generaldirektørembedet og de administrative afdelinger - sekretariatet, økonomidirektørembedet samt presse- og udlandsafdelingen - forbliver ligeledes fælles for de to medier.
3. Den tekniske afdeling opdeles under ledelse af en fælles chef i en afdeling for radiofoniteknik og en afdeling for fjernsynsteknik. Maskintjenesten og kontoret for radiofoniforstyrrelser placeres under den fælles chef og forbliver fælles for lydradio og fjernsyn.
Fælles-TV-tjenesten overføres fra programdirektørstillingen for TV til teknisk afdeling, og der oprettes under denne afdeling et produktionsplanlægningskontor for TV.
4. Programdirektørstillingerne for henholdsvis radio og fjernsyn bevares i hovedsagen uændret.
5. De hidtidige fælles programafdelinger - bortset fra musikafdelingen - opdeles i selvstændige afdelinger for lydradio og fjernsyn.

V. FORSLAG TIL ORGANISATION AF DANMARKS RADIO'S LYDRADIO- OG FJERNSYNSVIRKSOMHED

A. RADIORÅD OG UDVALG

Udvalget er ud fra de ovenfor under afsnit IV anførte principielle synspunkter kommet til det resultat, at Danmarks

Radio bør være en fælles institution for radio og fjernsyn, således at også det øverste organ for Danmarks Radio _ radorådet _ er fælles for de to medier.

Såfremt fordelene ved en fælles institution fuldt ud skal opnås, må det samme gælde programudvalget. Tilrettelæggelsen af en fælles programpolitik forudsætter, at det er et fællesorgan, som fastlægger retningslinjerne for programpolitikken og programvirksomheden.

Forretningsudvalget, der træffer bestemmelse om en række administrative og økonomiske spørgsmål, må ligeledes af hensyn til disse spørgsmåls ensartethed for de to medier og af hensyn til koordinationen være fælles for radio og fjernsyn.

Under behandlingen af disse spørgsmål er udvalget nået til den opfattelse, at den foreslåede nyordning af navnlig programtjenesten, den stadige udvidelse af programområdet samt den generelle udvidelse af Danmarks Radio's virksomhed vil aktualisere spørgsmålet om det formålstjenlige i at opretholde den nuværende ordning, hvorefter et betydeligt antal enkeltsager forelægges radorådet og dets udvalg til afgørelse.

Udvalget har derfor ment at burde inddrage dette spørgsmål under sine overvejelser.

Man har anset det for nødvendigt at foretage en nærmere undersøgelse af mulighederne for en aflastning af radorådet og dets udvalg samt driftsledelsen ved en forøget delegation af kompetence for en række sagsområders vedkommende til andre organer inden for institutionen. Det har endvidere været naturligt samtidig at undersøge, om der måtte være grundlag for at henlægge afgørelser inden for visse sagsområder fra ministeriet til Danmarks Radio.

1. Rådsog udvalgs beføjelser under den nuværende ordning.

Under den nuværende ordning er radorådets og dets udvalgs beføjelser i henhold til forretningsordenen for radorådet følgende:

1 Radorådet.

Radorådet har under ansvar for kulturministeren ledelsen af Danmarks Radio. Rådet fastsætter de almindelige principper for radioens virksomhed og er iøvrigt ansvarlig for, at udsendelserne er af alsidig, kulturel og oplysende art.

Radorådet behandler følgende sager, der af generaldirek-

tøren afgives med indstilling til radiorådet gennem det udvalg, sagen vedrører:

- a) Radio- og fjernsynsafgiftens størrelse.
- b) Budget- og tillægsbevilling.
- c) Regnskab for hvert forløbet finansår.
- d) Årsberetning.
- e) Repertoireplan og sæsonplaner.
- f) Ændringer i normativ (personalenormeringer) og lønningsreglement.
- g) Afslutning og opsigelse af kontrakter og overenskomster af væsentlig betydning, f.eks. overenskomster med organisationer, repræsenterende udøvende kunstnere eller ophavsmænd.
- h) Inventaranskaffelser (derunder instrumenter) og vedligeholdelsesarbejder, der medfører udgifter over kr. 10.000.
- i) Sager om besættelse af stillinger, hvortil udnævnelser foretages af kulturministeren eller radiorådet.
- j) Alle andre sager, som generaldirektøren skønner er af en sådan betydning, at de bør afgøres af radiorådet.

Radiorådet bestyrer radiospredningsfonden under ansvar for kulturministeren.

Rådet afgiver til ministeren indstilling om opkrævning af radio- og fjernsynsafgifterne.

2 Programudvalget.

Programudvalgets opgave består i hovedsagen i en gennemgang og kritik af de af programledelsen udarbejdede forslag til og de allerede udsendte programmer samt en fastlægnings af de for programmerne i almindelighed gældende principper, alt under ansvar for radiorådet. Der afholdes normalt møde i programudvalget én gang ugentlig.

Udvalget behandler bl.a. nedennævnte sager, der af generaldirektøren forelægges for udvalget til godkendelse respektive underretning:

Sager til godkendelse:

- a) De af programdirektørerne udarbejdede præliminære programmer.
- b) De af programdirektørerne og programcheferne udarbejdede forslag til sæsonplaner.
- c) De af programcheferne udarbejdede fortegnelser over enkeltudsendelser af hørespil og skuespil samt spillefilm, indsendte foredragsmanuskripter og indsendte forslag til foredrag og diskussioner, der tænkes antaget eller afvist«

- d) Indstilling fra programcheferne om henvendelser angående transmissioner af møder, begivenheder og lignende.
- e) Programchefernes indstilling i sager vedrørende **program-**spørgsmål af principiel betydning, politiske udsendelser eller lignende.

De under punkt c) omhandlede fortegnelser skal indeholde oplysning om vedkommende programchefs indstilling samt om eventuelt foreliggende medarbejderudtalelser.

De under punkt c - e omhandlede sager skal være ledsaget af programdirektørernes eventuelle bemærkninger med hensyn til mulighederne for placering i programmerne.

Sager til underretning:

- a₁) Oplysning om ændringer, som det på grund af afbud har været nødvendigt med kort varsel at foretage med hensyn til diskussionsdeltagere og lignende.
- b.) Oplysninger om indholdet af programposterne "Aktuelt Kvarter", "Orientering" og "TV-Aktuelt".

Ud over ovennævnte opgaver foretager programudvalget bl.a. en kritisk gennemgang af enkeltudsendelser i radio og fjernsyn. Til støtte herfor udarbejder de to programdirektører forud for en uge ad gangen lister over programpunkter, der særlig bør være genstand for aflytning.

Såfremt der mellem to ordinære programudvalgsmøder opstår spørgsmål om programændringer af politisk eller social karakter, forelægges sagen af vedkommende programdirektør for generaldirektøren, der bortset fra de ovenfor under a₁) og b₁) nævnte tilfælde, forelægger dem for radiorådets formand (eller den fungerende formand). Formanden tager stilling til sagen og refererer sagen i det førstkomende møde i programudvalget.

3 Forretningsudvalget.

Forretningsudvalget behandler alle spørgsmål af økonomisk og administrativ art, der ikke er henlagt til generaldirektørens afgørelse, og forbereder sagerne til forelæggelse for radiorådet. Bevillingssager af ikke-principiel karakter, der overstiger kr. 2.000, men ikke kr. 10.000, personalesager (bortset fra sager om ansættelse eller afskedigelse) og besvarelse af forespørgsler af ikke-principiel karakter fra ministeriet afgøres af forretningsudvalget under ansvar for radiorådet,

2. Spørgsmålet om eventuelle ændringer i råds og udvalgs kompetence under den fremtidige ordning.

Danmarks Radio's virksomhed er i det sidste tiår undergået en kolossal udvidelse, som må forventes fortsat, ikke mindst for fjernsynets vedkommende. Denne udvikling samt den forøgelse af antallet af afdelinger, som vil ske ved en gennemførelse af de forslag, der stilles i denne betænkning, gør det efter udvalgets opfattelse ønskeligt, at man med henblik på at opnå en hurtig og forenklet forretningsgang søger at nå frem til en delegation af kompetence inden for alle institutionens led i den udstrækning, en sådan delegation vil være praktisk og forenelig med de gældende ansvarsbestemmelser, herunder bestemmelsen om, at radiorådet varetager ledelsen af Danmarks Radio og er ansvarlig for, at udsendelserne er af alsidig, kulturel og oplysende art.

En delegation fra radiorådet (programudvalget og forretningsudvalget) til driftsledelsen og afdelingerne vil iøvrigt være i overensstemmelse med den almindelige tendens, der i den senere tid har gjort sig gældende inden for offentlig administration og i erhvervslivet, hvor man har erkendt, at den øverste ledelse, efterhånden som institutionen/virksomheden vokser, i stigende grad må koncentrere sig om afgivelse af generelle retningslinjer, rådgivning og kontrol med afdelingernes overholdelse af retningslinjerne. Den løbende behandling af enkelt-sager henlægges derfor i stor udstrækning til den daglige administration.

Af oplysningerne om udenlandske radioinstitutioner fremgår, at styrelserne i almindelighed i højere grad indskrænker deres virksomhed til behandlingen af de mere principielle spørgsmål end tilfældet er i Danmarks Radio.

Udvalget har også på baggrund af de synspunkter, som har fundet udtryk i de af Administrationsudvalget af 1960 hidtil afgivne betænkninger om centraladministrationens organisation og opgaver, undersøgt, om det måtte være hensigtsmæssigt at overføre afgørelsen af visse sagsområder fra ministeriet for kulturelle anliggender til Danmarks Radio.

Det må konstateres, at de sager, som i henhold til radio-spredningsloven udtrykkeligt er henlagt til ministeriets afgø-

reise, er af en sådan art og betydning, at det må anses for udelukket at delegere kompetence til Danmarks Radio.

Der findes imidlertid navnlig i lønningsreglement for Danmarks Radio, som udfærdiges af ministeriet, sagsområder, hvis afgørelse det efter udvalgets opfattelse vil være hensigtsmæssigt at delegere til Danmarks Radio. Derved opnås en forenklet og hurtigere forretningsgang, og en sådan delegation vil ikke være i strid med radiolovens bestemmelser.

Udvalget kan herefter anbefale, at der søges gennemført en delegering af kompetence såvel inden for de administrative og økonomiske områder som inden for det programmæssige område, jfr. nærmere redegørelsen i de følgende afsnit om de enkelte områder.

Man finder det naturligt i denne betænkning at begrænse behandlingen af spørgsmålet om delegation af kompetence til delegation fra ministeriet til Danmarks Radio og fra radorådet (forretningsudvalget og programudvalget) til generaldirektøren (respektive afdelingerne).

a. Delegering af kompetence

inden for de administrative og økonomiske områder

1 Fra ministeriet for kulturelle anliggender til Danmarks Radio (radorådet eller generaldirektøren).

- 1) Sager om ansættelse og afskedigelse af tjenestemænd inden for de administrative, økonomiske og tekniske områder i lønningsklasser til og med 24. henlægges til generaldirektøren.
- 2) Sager om ansættelse og afskedigelse af tjenestemænd inden for programområdet i lønningsklasser til og med 24. henlægges til radorådet.
- 3) Enkelsager om ydelse af lønningsforskud og lån henlægges til generaldirektøren. Det forudsættes herved, at der af ministeriet fastsættes generelle retningslinjer ud over de nu i lønningsreglementet indeholdte for ydelse af forskud m.v. Sager om ydelse af forskud uden for rammerne af de fastsatte regler må således forelægges ministeriet.
- 4) Sager vedrørende tjenestetelefoner henlægges til generaldirektøren.

Det bemærkes, at sager om eftergivelse af bøder for manglende licensbetaling ifølge oplysning fra ministeriet inden for den nærmeste fremtid vil overgå til justitsministeriet, hvor de formentlig vil blive behand-

let efter samme retningslinjer som almindelige bodesager.

2 Fra radiorådet og forretningsudvalget til generaldirektøren (respektive afdelingerne).

For følgende sagsområder og under de givne betingelser, herunder radiorådets godkendelse af specificerede afdelingsbudgetter jfr. nedenfor, foreslås der gennemført en udvidet delegation af kompetence:

- 1) Radiorådets og forretningsudvalgets løbende godkendelse af tekniske nyanskaffelser samt af visse andre bevilgningsspørgsmål, bl.a. anskaffelse af inventar og instrumenter samt vedligeholdelsesarbejder.

De mere væsentlige af ovennævnte udgiftsposter forudsættes at være specificeret i de af radiorådet godkendte afdelingsbudgetter og vil kunne afholdes af driftsledelsen (afdelingerne), såfremt de faktiske udgifter ikke afviger fra budgetterne med over 10 %.

Såfremt udgifterne ikke er specificeret på budgetterne, kan de afholdes af driftsledelsen (afdelingerne) i overensstemmelse med de givne bevillinger og de af radiorådet fastsatte retningslinjer, såfremt den enkelte udgiftspost ikke overstiger kr. 10.000. Udgiftsposter over kr. 10.000 behandles af forretningsudvalget samt - når en udgiftspost overstiger kr. 25.000 - af radiorådet.

- 2) Forretningsudvalgets løbende godkendelse af medarbejdernes rejser til konferencer m.v., dog med undtagelse af oversøiske rejser.
- 3) Forretningsudvalgets godkendelse af lån og lønningsforskud til medarbejdere, jfr. ovenfor 1 punkt 3.
- 4) Forretningsudvalgets stillingtagen til den konkrete placering af radiospredningsfondens midler.
- 5) Besvarelse af forespørgsler af ikke-principiel karakter fra ministeriet m.fl., idet besvarelsenerne refereres for forretningsudvalget.
- 6) Ansættelse og afskedigelse af alle medarbejdere - bortset fra programmedarbejdere - til og med 24. lønningsklasse og dermed ligestillede kontraktansatte jfr. ovenfor 1 punkt 1 og 2.
- 7) Sager om ydelse af orlov til medarbejdere.
- 8) Sager om tildeling af tjenestemodtagere til medarbejdere,

9) Sager om udlejning af koncertsalen og andre lokaler.

Forretningsudvalget behandler herefter alle sager af økonomisk og administrativ art, herunder personalesager, som ikke er henlagt til generaldirektørens afgørelse, og forbereder sagerne til forelæggelse for radiorådet.

Såfremt de i budgetterne specificerede udgiftsposter må forudses at blive overskredet med mere end 10 %, forelægges de til afgørelse i forretningsudvalget (evt. radiorådet).

Bevillingssager uden for de godkendte specificerede budgetters rammer eller forudsætninger afgøres af forretningsudvalget, såfremt bevillingen overstiger kr. 10.000, men ikke kr. 25.000.

Forretningsudvalget skal orienteres om generaldirektørens besvarelse af forespørgsler af ikke-principiel karakter fra ministeriet og skal have forelagt månedlige regnskabsoversigter.

b. Delegering af kompetence inden for programområdet

Under udvalgets drøftelser er det oplyst, at der, navnlig ud fra aktualitetshensyn, allerede er gennemført en delegering af programspørgsmål i et noget videre omfang end foreskrevet i forretningsordenen. Dette gælder således bl.a. for de faste orienteringsudsendelser om inden- og udenrigspolitiske spørgsmål,,

Det må af arbejdsmæssige grunde anses for ønskeligt, at denne udvikling videreføres med sigte på, at radiorådets (programudvalgets) opgaver i hovedsagen kommer til at bestå i følgende:

- 1) Fastsættelse af de for programmerne i almindelighed gældende principper.
- 2) Behandling og godkendelse af forslag til sæsonplaner.
- 3) Behandling og godkendelse af forslag til udsendelsesrækker uden for sæsonplanerne.
- 4) Behandling og godkendelse af forslag til transmissioner af møder, begivenheder og lign. af politisk karakter, valgudsendelser samt politiske diskussioner om emner, der efter deres karakter og betydning kunne have været behandlet ved en folketingstransmission.
- 5) En efterfølgende kritik af udsendelserne.
- 6) Stillingtagen til andre programspørgsmål af principiel betydning, som det skal påhvile generaldirektøren (programtjenesten) at forelægge programudvalget, samt til andre sager, som generaldirektøren skønner er af en sådan betydning, at de bør afgøres af radiorådet (programudvalget).

Ved en sådan ordning vil der kunne opnås en vis sikring imod, at pressionsgrupper får en uønsket indflydelse på programmerne, ligesom radiorådet (programudvalget) får direkte indflydelse på udsendelser af principiel karakter.

Herudover skal generaldirektøren (resp. programtjenesten) give rådet (udvalget) underretning bl.a. om fastlagte udsendelser samt om indholdet af programposterne "Aktuelt Kvarter", "Ø-orientering", "TV-Aktuelt", "Ekko", "Horisont" og lign.

Af hensyn til forelæggelsen for radiorådet (programudvalget) må generaldirektøren i fornødent omfang gennem oversigter etc. holdes orienteret om de af afdelingerne truffne beslutninger af programmæssig art.

Det forudsættes, at radiorådet fortsat er repræsenteret bl.a. i ungdomsudvalget og skoleradioens arbejdsudvalg.

Direktiverne for programvirksomheden vil være givet gennem de for programmerne i almindelighed gældende principper, for hvilke radiorådet udarbejder skriftlige retningslinjer, gennem radiorådets godkendelse af de i sæsonplanerne opførte udsendelser og de retningslinjer, der iøvrigt kan udledes af disse planer, samt gennem de foranstaltninger, der kan træffes på grundlag af programudvalgets efterfølgende kritik af udsendelserne.

Radiorådets (programudvalgets) løbende kontrol med programvirksomheden, herunder med udsendelser, der er delegeret til driftsledelsen (programtjenesten), kan baseres på programudvalgets efterfølgende kritik af udsendelserne og udvalgets periodiske gennemgang af udsendelsesstatistikker, der bl.a. vil kunne danne grundlag for en vurdering af de enkelte udsendelsesarters andele i det samlede program.

Såfremt ovenstående retningslinjer anlægges, vil spørgsmålet om delegering af kompetence på programområdet være aktuelt for så vidt angår nedennævnte to programområder:

- 1 Radiorådets (programudvalgets) løbende godkendelse/afvisning af hørespil, skuespil og spillefilm samt transmissioner af ikke-politisk karakter i den udstrækning, disse udsendelser ikke har kunnet optages i sæsonplanerne.

Der er i udvalget enighed om, at der på dette område må kunne ske en delegering i fuldt omfang.

- 2 Radiorådets (programudvalgets) godkendelse/afvisning af forslag (herunder indsendte forslag) til foredrag og diskus-

sioner, hørebilleder, bogorientering m.v., for så vidt disse programpunkter ikke har kunnet optages i sæsonplanerne.

Også på dette programområde bør der efter udvalgets opfattelse gennemføres delegering (jfr. punkt 4 på side 25). For alle politiske udsendelser også aktualitetsudsendelser, herunder udsendelser af den karakter, der finder sted i "Ø-orientering", "Focus", "Ekko" og "Horisont" og lign., skal det gælde, at disse udsendelser skal være lødige og som helhed alsidige og upartiske, samt at de inden for en vis periode skal være repræsentative. Sådanne udsendelsers forløb må ikke søges påvirket på usaglig vis ved den måde, udsendelserne er tilrettelagt på, herunder ved karakteren af interviewerens spørgsmål eller af ledsagende lyd eller illustrationer.

Udvalget skal fremhæve, at radiorådet (programudvalget) fortsat vil have muligheder for at øve indflydelse på programmernes indhold inden for de områder, der omfattes af delegeringen,

Det må for det første være klart, at radiorådet (programudvalget) i forbindelse med behandlingen og godkendelsen af sæsonplanerne kan tage initiativ til indførelsen af nye udsendelseskategorier og ændringer af programmernes generelle struktur, ligesom der under denne behandling kan træffes afgørelser med hensyn til enkeltudsendelser.

Lige så klart er det, at programudvalget i sammenhæng med den efterfølgende kritik af udsendelserne kan fremsætte forslag til enkeltudsendelser. I betragtning af, at det ifølge radio-spretningsloven er radiorådet, der har ledelsen af Danmarks Radio og ansvaret for, at udsendelserne er af alsidig kulturel og oplysende art, må man iøvrigt i det hele mene, at delegeringen ikke kan afskære programudvalget fra at fremkomme med forslag til enkeltudsendelser eller om ændringer af sådanne.

Såfremt sådanne forslag fremsættes og giver anledning til meningsforskelle mellem programudvalget og driftsledelsen (programtjenesten) bør spørgsmålet såvel af programudvalget som af generaldirektøren kunne indkomme for radiorådet til afgørelse

Udvalget skal i tilslutning til disse bemærkninger fremhæve, at dets forslag om en udvidet delegering naturligvis har til forudsætning, at den adgang for radioråd og programudvalg til at tage initiativ med hensyn til enkeltudsendelser, som op-

retholdes i ovenstående forslag, udøves på en sådan måde, at de med delegeringen forbundne administrative fordele fuldtud bevares.

B. GENERALDIREKTØREMBEDET OG DE ADMINISTRATIVE AFDELINGER

De administrative og økonomiske opgaver og arbejdsområder for henholdsvis radio og fjernsyn er af ensartet karakter, ligesom en betydelig koordination på disse områder er af største betydning. Såfremt disse hensyn skal tilgodeses, må de administrative organer og herunder institutionens chef være fælles.

1. Generaldirektørembedet.

Arbejdsopgaverne er udførligt beskrevet i afsnit II C 2, Når institutionen skal være fælles, er det for opnåelse af en effektiv og hensigtsmæssig administration nødvendigt, at den øverste leder af institutionens daglige drift er fælles for radio og fjernsyn. Herved sikres bl.a. den fornødne koordination inden for virksomheden.

Det overvejende flertal af de udenlandske radioinstitutioner har ligeledes en fælles øverste chef for radio og fjernsyn.

2. Sekretariatet.

Sekretariatet varetager foruden generaldirektørembedets sekretariatsforretninger, der er af fælles karakter, en række fælles opgaver for de to medier. Det gælder f.eks. juridiske sager, herunder om ophavsret, personaleledelsen, herunder forholdet til personaleorganisationerne samt forholdet til den europæiske radiounion.

3. Økonomidirektørembedet.

En opdeling af de under økonotnidirektørembedet henhørende administrative funktioner kunne begrundes med fjernsynets udflytning til Gladsaxe samt den fortsatte vækst i fjernsynets arbejdsområde.

Følgende forhold taler dog for opretholdelsen af den nuværende organisation:

- 1) Der er i Danmarks Radio behov for en centralisering og effektivisering af økonomi-, budget og regnskabsvæsenet. En sådan ordning er under gennemførelse og forudsætter, at chefen for disse tjenester - økonomidirektøren - er fælles for de to medier.
- 2) Visse arbejdsområder vil kun med ulempe kunne opdeles. Dette gælder således licensområdet.
- 3) De administrative opgaver inden for lydradio og fjernsyn er af samme karakter, og man vil derfor gennem opretholdelse af en fælles ledelse fortsat kunne opnå ensartethed i arbejdsmetoder, fælles udnyttelse af specialister og større kontormaskineanlæg m.v.
- 4) Administrationen er i dag kun undtagelsesvis opdelt på lydradio og fjernsyn.
- 5) Der vil under den fælles ledelse kunne etableres en række administrative hjælpefunktioner i fjernsynshuset i Gladsaxe til varetagelse af opgaver som udskrivning af honoraranvisninger, kasseforretninger, ekspedition, bud-, portner-, kontrollør- og garderobetjeneste, telefon-, telegraf- og telextjeneste samt skrivearbejde.
- 6) Det er hensigtsmæssigt, at afslutningen m.v. af de generelle overenskomster koordineres hos økonomidirektøren.

Embedet bevarer stort set sit nuværende arbejdsområde.

Maskintjenesten, der er af overvejende teknisk karakter, foreslås dog overført til den tekniske tjeneste.

Det bemærkes, at der uden for økonomidirektørembedet (bl.a. i programafdelingerne) fortsat må være placeret et vist administrativt personale til ydelse af sekretærassistance m.v. Dette personale vil være opdelt på lydradio og fjernsyn i den udstrækning, der er foretaget en sådan opdeling af afdelingerne.

4. Presse-, udlands- og kortbølgeafdelingen.

Udvalget har overvejet mulighederne for en nedlæggelse af denne afdeling. I så fald kunne kortbølgetjenesten overføres til programdirektøren for radio, og udlandsafdelingens opgaver kunne henlægges til sektioner for radio og TV under administrationsafdelingen. Pressetjenesten kunne fordeles på to under sekretariatet (eller generaldirektøren) sorterende pressesekretærer for henholdsvis radio og TV.

Udvalgets flertal foreslår, at presse-, udlands- og kortbølgeafdelingen opretholdes med den nuværende organisation under ledelse af en pressechef (afdelingschef). Man lægger vægt på, at den bestående ordning har fungeret tilfredsstillende samt på den koordinering af lydradioens og fjernsynets kontakt med pressen, som kan varetages af pressechefen, ligesom man finder, at kun én medarbejder (pressechefen) bør have direkte referat til generaldirektøren. For så vidt angår kortbølgetjenesten tillægger man berøringsfladerne med udlandsafdelingens virksomhed betydning, men flertallet finder det hensigtsmæssigt, at man i forbindelse med et chefskifte tager spørgsmålet op til fornyet overvejelse.

Et mindretal (sekretariatschef Buchardt og konsulent Keld Hansen) foreslår, at der i forbindelse med overvejelserne om den organisatoriske placering af kortbølgetjenesten også tages stilling til den i indledningen nævnte ændrede placering af udlands- og pressetjenesten.

C. DEN TEKNISKE TJENESTE

Teknisk afdeling ledes nu af en afdelingschef, der sorterer direkte under generaldirektøren. Afdelingen er fælles for lydradio og fjernsyn, men i takt med den hastige vækst inden for fjernsynet i de sidste år er der foregået en stadig øget adskillelse af tekniske opgaver, der vedrører henholdsvis lydradio og fjernsyn, og afdelingen er nu opdelt i to hovedområder for henholdsvis lydradio (radiotjenesten) og fjernsyn (TV-teknisk tjeneste). Det er udvalgets opfattelse, at denne faktiske opdeling, som er resultatet af en naturlig udvikling, bør følges op, således at den funktionelle opdeling bibeholdes i form af selvstændige tekniske afdelinger for lydradioen og fjernsynet. Gen-

nem en sådan opdeling imødekommer man også de praktiske behov efter den geografiske adskillelse mellem fjernsynet og lydradioen ved fjernsynets udflytning til TV-huset i Gladsaxe.

Udvalget har drøftet opbygningen af den tekniske tjeneste og har i forbindelse hermed overvejet, hvorvidt det vil være hensigtsmæssigt at overflytte visse områder hertil. Udvalget er kommet til det resultat, at den under administrationsafdelingen hørende raaskintjeneste, der er af overvejende teknisk karakter, bør overføres til teknisk tjeneste, ligesom man også finder det naturligt at placere kontoret for radiofoniforstyrrelser herunder.

Det bemærkes, at tilsynet med overholdelsen af loven af 31. maj 1961 om foranstaltninger mod forstyrrelse af radiomodtagning, der trådte i kraft 1. januar 1964, i henhold til lovens § 8 skal varetages af Danmarks Radio for så vidt angår almindelige sager vedrørende forstyrrelser ved modtagning af radiofoni og fjernsyn. Udgifter i forbindelse med administrationen af disse sager skal ligeledes afholdes af Danmarks Radio. Kontoret for radiofoniforstyrrelser vil således blive opretholdt efter den nye lovs ikrafttræden, men bør formentlig betegnes: Kontoret for forstyrrelse af radiofoni- og fjernsynsmodtagning.

Udvalget kan endvidere anbefale, at den under programdirektøren for TV henhørende fælles-TV-tjeneste overføres til den tekniske tjeneste, og at der tillige herunder etableres et produktionsplanlægningskontor for fjernsynet. Der vil nedenfor blive nærmere redegjort for udvalgets overvejelser herom.

Udvalget har endvidere overvejet, hvorvidt det vil være formålstjenligt, at visse arbejdsområder som f.eks. indkøb, lager, laboratorium og værksteder på grund af deres særlige karakter blev fælles for de to tekniske afdelinger. En nøjere undersøgelse af forholdene har imidlertid vist, at der ikke på indværende tidspunkt er tilstrækkelig anledning hertil.

For så vidt angår indkøb og lager foreslår man således den nuværende ordning opretholdt, hvorefter disse funktioner er særskilt for lydradio og fjernsyn, dog således at der i udvidet omfang sker fælles indkøb - foretaget af én af afdelingerne - af materialer, der anvendes i begge medier. For denne ordning taler, at de kommercielle hensyn ved indkøb af såvel anlægsmateriel som driftsmateriel vil kunne tilgodeses i tilstrækkeligt omfang, selv om funktionerne opretholdes sær-

skilt. Hertil kommer, at det af hensyn til driften er praktisk, at lydradioens og fjernsynets indkøbsfunktioner og lagre er beliggende så nær forbrugsstederne som muligt.

Om laboratoriets virksomhed er det oplyst, at det først og fremmest foretager drifts-tekniske undersøgelser for teknisk afdeling, og at laboratoriet faktisk er opdelt i en sektion for TV-teknik og en sektion for radio-teknik. Afdelingen anser det for praktisk at bevare en sådan opdeling.

Udvalget foreslår derfor, at radioteknisk afdeling og TV-teknisk afdeling får hvert sit laboratorium. Såfremt der måtte vise sig behov herfor, vil der senere kunne oprettes et fælles område for forsknings- og udviklingsarbejde.

Med hensyn til værkstederne finder udvalget, at der efter behov bør opretholdes særskilte enheder for lydradioen og fjernsynet, da det af hensyn til driften er praktisk at have værkstederne beliggende så nær forbrugsstederne som muligt. Der bør dog finde et samarbejde sted i alle sådanne tilfælde, hvor det kan ske uden ulempe for driften, således at en overflødig dublering af maskinpark undgås.

1. Vedrørende overførsel af fælles-TV-tjenesten til teknisk afdeling.

Som et led i udarbejdelsen af en organisationsplan for den tekniske tjeneste har udvalget beskæftiget sig med spørgsmålet om overførsel af fælles-TV-tjenesten fra programdirektøren for TV til teknisk afdeling. Formålet med at henlægge dette område under teknisk afdeling skulle først og fremmest være at opnå en koordinering af arbejdet for de ved TV-produktionen medvirkende personaler samt en udbygning og koordinering af programproduktionen.

I henhold til § 16 i forretningsordenen for Danmarks Radio er de særlige fjernsynstjenester for studie-, reportage- og filmproduktion samt dekorations-, regis-, kostume- og make-up-tjenester (fælles-TV-tjenesten) henlagt direkte under programdirektøren for fjernsynet under daglig ledelse af en programredaktør. Udvalget foreslår, at disse tjenester overføres til den tekniske tjeneste, idet man herigennem opnår en enhedsledelse for det i TV-produktionen medvirkende personale. Herved afklares kompetenceforholdet ved TV-produktionen, og der vil være større mulighed for en koordinering af det ved produktionen af TV-udsendelserne medvirkende personale.

2. Vedrørende oprettelse af et produktionsplanlægningskontor for TV.

Udvalget har endvidere drøftet spørgsmålet om oprettelse af produktionsplanlægningskontorer for henholdsvis lydradio og fjernsyn. Medens der ikke på lydradiosiden skønnes at være behov for et produktionsplanlægningskontor, foreslås et sådant oprettet for fjernsynet under hensyn til de langt mere komplicerede produktionsformer, man arbejder med inden for dette medium, og under hensyn til behovet for en udbygning og fremskyndelse af produktionsplanlægningen og den hertil knyttede budgettering af det interne forbrug af timer m.v. i teknisk afdeling og fælles-TV-tjenesten. Produktionsplanlægningskontorets produktionsmæssige vurdering tænkes baseret på de af programafdelingerne udarbejdede programforslag, der tilstilles produktionsplanlægningskontoret og programredaktionen samtidig. Programredaktionen under TV-programdirektøren vil således blive holdt løbende orienteret om programafdelingernes ønsker angående produktionsfaciliteter og kan drøfte disse på de ugentlige møder, som forventes afholdt mellem TV-programdirektøren og produktionsplanlægningskontoret. Det skal i denne forbindelse understreges, at produktionsplanlægningskontorets opgave ikke vil omfatte en vurdering af, hvorvidt et programforslag skal fremmes på bekostning af et andet, idet dette valg må træffes af programdirektøren som et led i programkompositionen.

Produktionsplanlægningskontorets arbejdsmæssige område vil bl.a. omfatte følgende:

- a. En konstatering af, hvorvidt de fornødne tekniske faciliteter er til disposition til produktion af programforslaget. Dette skal fremgå af kontorets produktionsoversigter, der skal indeholde oplysninger om de enkelte sektioners produktionskapacitet og udnyttelsen heraf. Eventuel ledig kapacitet reserveres til den pågældende produktion, og information gives til programafdelingen og programredaktionen.
- b. Supplering af programafdelingernes første udsendelsesbudget med en foreløbig opgørelse af det forventede forbrug af timer m.v. i de tekniske tjenester (i samarbejde med disse og iøvrigt på grundlag af erfaringsmateriale). Til brug ved budgetteringen vil det være muligt at udregne en om-

trentlig timepris for benyttelsen af de vigtigste produktionsenheder, f.eks. de enkelte bemandede studier, video-maskine og en filmgruppe.

- c. Eventuel forhandling med programafdelingerne vedrørende anvendelse af en anden "teknik" ved produktionen samt vedrørende en begrænsning af det forventede forbrug af "teknik" (såfremt dette efter kontorets opfattelse er urimelig stort).
- d. Detailplanlægning af udsendelserne (afholdelse af produktionsmøder, udskrivning af bestillingssedler, udarbejdelse af endeligt udsendelsesbudget vedrørende de interne udgifter m.v.).
- e. Kontrol med produktionens tidsmæssige afvikling, gennemførelse af eventuelle dispositionsændringer, rådgivning med hensyn til brugen af faciliteterne m.v. For at produktionskontoret skal kunne arbejde effektivt, er det nødvendigt, at det inden for fastlagte rammer kan disponere over de enkelte hold og produktionsgrupper m.v. Kun derved bliver det muligt at koordinere arbejdet i de forskellige tjenerster, følge produktionen op og foretage de dispositionsændringer, der måtte blive nødvendige i løbet af en produktion.
- f. Udarbejdelse af oversigter over eventuel ledig produktionskapacitet, som tilstilles programdirektøren (programredaktionen) og programafdelingerne samtidig.
- g. En gennemgang af produktionsproblemer vedrørende den afsluttede uges program (tekniske forstyrrelser, bemærkninger i jourhavendes rapporter m.v.).
- h. En gennemgang af programafdelingernes faktiske forbrug af "teknik". En efterkontrol af budgettet er nødvendig, bl.a. for at sikre grundlaget for budgetteringen» Tallene vil tillige have værdi for en økonomisk sammenligning af forskellige produktionsformer, f.eks. film kontra video-tape.
- i. Medvirken ved programdirektørens og programchefernes udarbejdelse og revision af sæsonplaner og lignende langtidsplaner samt reservation af den nødvendige produktionskapacitet hertil«

Ved at placere produktionsplanlægningskontoret under den tekniske tjeneste opnår man en organisatorisk adskillelse af produktionsplanlægningen og den programmæssige planlægning, ligesom man opnår at få kontoret og de producerende afdelinger placeret under samme øverste chef. Dette indebærer bl.a., at chefen vil kunne afklare uoverensstemmelser mellem produktionsplanlægningskontoret og de tekniske tjenester om anvendelsen af det tekniske personale og anlæg.

3. Den organisatoriske opbygning af den tekniske tjeneste.

Også efter en opdeling af den tekniske tjeneste i to afdelinger og en overførsel af visse nye områder efter de nævnte retningslinjer er det udvalgets opfattelse, at der bør bevares en fælles topledelse for hele den tekniske tjeneste. Opretholdelsen af en sådan opbygning af den tekniske tjeneste betyder en væsentlig aflastning for generaldirektøren, der i modsat fald ville få de tekniske afdelinger og eventuelle andre tekniske funktioner direkte under sig, og synes i betragtning af den tekniske tjenestes omfang og rivende udvikling helt naturlig. En fælles teknisk chef vil kunne varetage den fornødne koordination, f.eks. med hensyn til indkøb, mellem disse afdelinger og funktioner. Hertil kommer, at generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet lægger stor vægt på ved forhandlingerne med de tekniske tjenester i Danmarks Radio at kunne holde sig til en ansvarlig fælles teknisk chef.

Med hensyn til den organisatoriske opbygning af det tekniske tjenesteområde iøvrigt foreslår udvalget, at den øverste tekniske chef foruden de foreslåede afdelinger for henholdsvis lydradio og fjernsyn får fælles-TV-tjenesten direkte under sig, samt at produktionsplanlægningskontoret knyttes som stabsorgan til den tekniske chef. Endvidere foreslås kontoret for forstyrrelser af radiofoni- og fjernsynsmodtagning og maskintjenesten placeret direkte under den tekniske chef. I bilag 7 er den her foreslåede organisatoriske opbygning skitseret grafisk.

D. PROGRAMTJENESTEN

Der har været enighed om, at man ikke nødvendigvis behøver at arbejde med samme strukturelle opbygning af programtjenesten i lydradio og fjernsyn.

1. Programdirektørerne.

Udvalget er af den opfattelse, at der bør lægges stor vægt på kompositionen af programmerne i hvert af de to medier, og der har været enighed om, at de to programdirektørstillinger bør bevares med principielt samme kompetence som hidtil«

Det kunstneriske og kulturelle ansvar for programmerne over for radoråd og programudvalg ligger under den nuværende ordning hos programcheferne. Det spørgsmål har været rejst, om man skulle søge dette forhold ændret, således at ansvaret kom til at ligge hos programdirektørerne; men tanken har ikke vundet tilslutning, bl.a. fordi det må skønnes, at programdirektørerne ikke har praktisk mulighed for at have indseende med alle de enkelte programpunkter på henholdsvis lydradio- og fjernsynsområdet. Det synes også at være rigtigt at placere ansvaret for et program i den pågældende afdeling. Dette understreger selvstændigheden og må antages at virke inspirerende for arbejdet i afdelingerne.

Under den nuværende ordning findes en programredaktion for henholdsvis lydradio og fjernsyn, og koordinationen med hensyn til programkompositionen i de to medier sikres ved, at hvert medium har en repræsentant i det andet mediums programredaktion. Den tanke har været fremme, at man for at opnå yderligere koordinering måske burde henlægge koordineringsopgaven under den ene af programdirektørerne. Da det udenlandske materiale imidlertid har vist, at der normalt også i de udenlandske radioinstitutter er oprettet særskilte programredaktioner for de to medier, og da det må formodes, at den nødvendige koordinering af de to mediers programkomposition som nu kan ske i programudvalget og i forbindelse med udarbejdelse af sæson- og repertoireplaner, på de ugentlige redaktionsmøder og iøvrigt ved et samarbejde mellem de to programredaktioner, har udvalget ikke fundet anledning til at gå videre med denne tanke. I konsekvens heraf går man heller ikke ind for en fælles programredaktion.

a. Programdirektøren for radio.

Under programdirektøren for radio henlægges samme områder som hidtil, herunder regionalprogrammerne.

b. Programdirektøren for fjernsynet.

Direkte vinder programdirektøren vil fortsat være henlagt: Udsendelsesleder- og speakertjeneste for fjernsynet, program-redaktionen for TV, programsamarbejdet med udenlandske fjernsynsorganisationer (Eurovision og nordisk TV-samarbejde) samt et filmkontor, som forestår indkøb af film til fjernsynet, jfr. nærmere om film under 2. Programafdelingerne.

Med hensyn til fjernsynets provinstjenester er der enighed om, at disse bygningsmæssigt bør placeres sammen med de allerede eksisterende regionalradioer, og at programmedarbejderne ved regionaltjenesten for fjernsyn administrativt skal henhøre under programdirektøren for fjernsyn, ligesom lydradios tilsvarende medarbejdere henhører under programdirektøren for radio.

Den særlige fælles-TV-tjeneste henhører under den nuværende ordning under programdirektøren for TV, men foreslås nu henlagt under det tekniske område, jfr. nærmere foran under C. Den tekniske tjeneste.

Udvalget finder det endvidere rigtigt, at sportsudsendelser overføres til det under 2. Programafdelingerne foreslåede nye aktualitetsområde i TV.

2. Programafdelingerne.

Under den nuværende ordning er programafdelingerne som tidligere anført fælles for lydradio og fjernsyn, hvorved man bl.a. har tilstræbt, at både radio og fjernsyn kunne nyde godt af de på visse områder særligt kvalificerede programmedarbejdere. Ved ordningens indførelse i 1959 var det således ventet, at adskillige programmedarbejdere ville komme til at producere programmer for såvel lydradio som fjernsyn. Dette finder imidlertid kun sted i begrænset omfang, idet der i praksis er gennemført en opdeling, således at afdelingerne har etableret sektioner for henholdsvis lydradio og fjernsyn eller i hvert fald normalt har sat bestemte medarbejdere til at arbejde enten med lydradioudsendelserne eller med fjernsynsudsendelserne. Denne faktiske opdeling af arbejdsområdet er formentlig udtryk for, at de to mediers udtryksform er så væsensforskellig, at det er normen, at en medarbejder er nødt til at koncentrere sig om et

af områderne for at præstere tilfredsstillende udsendelser.

De fælles programafdelinger spænder over så store stofområder, at det i de fleste tilfælde må skønnes uoverkommeligt for en programchef at beherske hele afdelingens område på en for programchefen tilfredsstillende måde. Med den stedfundne forøgelse af udsendelsernes antal er det også blevet en næsten umulig opgave for programcheferne at overkomme det nødvendige koordinerende og konstruktive arbejde. Forudsætningerne for at placere det kunstneriske og kulturelle ansvar for programmerne hos programcheferne er dermed i nogen grad blevet ændret.

På denne baggrund finder udvalget, at en ændring af programafdelingernes organisatoriske opbygning er nødvendig, og man har overvejet forskellige muligheder.

Man nåede dog på et relativt tidligt stadium af drøftelserne til enighed om, at der som hovedregel burde foretages en opdeling af de fælles programafdelinger i selvstændige programafdelinger for henholdsvis lydradio og TV. Kun hvor særlige forhold eller behov kunne motivere det, burde man bevare eller oprette fælles programafdelinger.

Begrundelsen for denne beslutning var, at den i de nuværende fælles programafdelinger gennemførte opdeling i sektioner for lydradio og TV har vist sig ikke at være tilstrækkelig, at programplanlægningen og -produktionen i lydradio og TV er af forskellig art, at anvendelse af fælles programafdelinger efter fjernsynets udflytning til Gladsaxe ville skabe en række administrative og organisatoriske problemer, samt at programafdelingerne i de udenlandske radioinstitutioner principielt er adskilte, jfr. afsnit III.

a. Aktualitets- og oplysningsafdelingen.

Børne-, ungdoms- og skoleudsendelserne er under den nuværende ordning organiseret i en fællessektion for lydradio og fjernsyn. Stofområdet er efter udvalgets flertals opfattelse af et sådant omfang og koordinationen af programmerne af en sådan betydning, at flertallet finder det rigtigt at oprette en selvstændig programafdeling for disse udsendelser, jfr. nærmere nedenfor.

TV: Aktualitets- og oplysningsafdelingen varetager under den nuværende struktur den største del af fjernsynsstoffet. Udvalget har overvejet en yderligere opdeling på fjernsynssiden i

to selvstændige afdelinger, nemlig en oplysningsafdeling, der foruden det nuværende stofområde suppleres med rescensioner og omtale af bøger, teaterforestillinger og film, som overføres fra teater- og litteraturafdelingen, samt en aktualitetsafdeling omfattende det stofområde, der udgør den nuværende afdelings aktualitetsside, hvortil overføres sportsudsendelser fra programdirektøren for TV, idet den praktiske gennemførelse af udsendelserne fortsat varetages af medarbejderne i Pressens Radioavis. Man anser en sådan opdeling for ønskelig af arbejdsmæssige hensyn, jfr. iøvrigt bilag 8, men det står udvalget klart, at økonomiske hensyn kan tale for, at den ikke gennemføres straks. Såfremt spørgsmålet om en opdeling på to afdelinger på fjernsynssiden udskydes, må det imidlertid skønnes nødvendigt, at aktualitets- og oplysningsafdelingen på fjernsynssiden får to programredaktører til rådighed, nemlig en til aktualitetsstoffet og en til oplysningsstoffet.

Lydradio: Det nuværende område bevares i én afdeling, idet stoffet suppleres med rescensioner og omtale af bøger, teater og film, som overføres fra teater- og litteraturafdelingen. Til aktualitetsområdet overføres sportsudsendelser fra Pressens Radioavis, idet dennes medarbejdere fortsat varetager den praktiske gennemførelse af udsendelserne.

Børne-, ungdoms- og skoleudsendelser.

Udvalgets flertal er som nævnt af den opfattelse, at disse programområder har et sådant omfang, at de bør udskilles fra aktualitets- og oplysningsafdelingen.

Det har været drøftet, om der burde oprettes to programafdelinger for udsendelserne, en for TV og en for lydradio, eller om udsendelserne burde samles i en fælles programafdeling.

Resultatet af drøftelserne er blevet, at udvalgets flertal anbefaler, at der oprettes en fælles programafdeling i lighed med, hvad man har i DBC. Til støtte for denne ordning kan navnlig anføres, at der er tale om programmer, som primært henvender sig til ganske bestemte og velafgrænsede kredse, og at det er væsentligt, at der også på embedsmandsplan finder en koordinering sted med hensyn til kontakten til disse kredse, herunder særlig samfundets øverste pædagogiske instanser samt de lokale skolemyndigheder. gærlig vigtigt må det således fore-

komme, at skoleudsendelserne holdes samlet. Endvidere taler enhedsbestræbelserne i den pædagogiske aktivitet stærkt for, at man bevarer programmerne under en fælles afdeling.

Udvalget tør dog ikke afvise, at stofområdet og antallet af udsendelser i løbet af nogle år bliver af et sådant omfang, at en opdeling i to selvstændige afdelinger for henholdsvis lydradio og fjernsyn måtte vise sig hensigtsmæssig også for dette udsendelsesområde. Den nødvendige koordinering af programmerne må da finde sted ved et intimt samarbejde mellem afdelingerne og i de særlige udvalg, der findes for disse udsendelser, og som fortsat bør bevares fælles.

Et medlem af udvalget (Peder Nørgaard) er af den opfattelse, at de forhold, der er grundlæggende for udvalgets forslag om adskillelse mellem radio og fjernsyn af de programmæssige funktioner, i ikke mindre grad har gyldighed for det stofområde, der nu dækkes af børne-, ungdoms- og skolesektionen. Ved en deling af dens stof mellem radio og TV vil nødvendig koordinering utvivlsomt ikke medføre større vanskelighed end vedrørende andre programområder, f.eks. voksen-oplysning. Enhedsbestræbelser i pædagogisk henseende vil bl.a. være sikret gennem udvalgene dels for skoleradioen og dels for børne- og ungdomsudsendelserne, der stadig vil være fælles for begge medier. Det bør overvejes, om delingen af stoffet indtil videre kan ske til sektioner, sorterende under de to nye oplysningsafdelinger, således at realisering af særlige afdelinger kan ud sættes til et senere udviklingstrin.

b. Musikafdelingen.

Langt den største del af afdelingens produktion ligger inden for lydradioen, og man har af den grund ikke fundet det hensigtsmæssigt at oprette en særlig afdeling for TV. Afdelingen foreslås derfor bevaret som fælles afdeling for lydradio og TV med det nuværende stofområde med undtagelse af fjernsynets produktion af TV-operaforestillinger, som overføres til TV's teater- og litteraturafdeling - musikafdelingen skal dog konsulteres vedrørende den musikalske gennemførelse af disse forestillinger.

c. Teater- og litteraturafdelingen.

TV; Ud fra produktionsmæssige hensyn vil man under en

fremtidig ordning finde det hensigtsmæssigt at samle al teaterproduktion med undtagelse af revyer og ballet i denne afdeling, således at afdelingen ikke blot som hidtil forestår produktionen af dramatiske opførelser, men også af musikdramatiske forestillinger, d.v.s. operaer og operetter, som overføres fra musikafdelingen og underholdningsafdelingen. Disse afdelinger (d.v.s. den fælles musikafdeling og TV-underholdningsafdelingen) skal dog konsulteres, for musikafdelingens vedkommende ved produktion af operaer og for underholdningsafdelingens vedkommende ved produktion af operetteforestillinger. På den anden side synes det naturligt, at udsendelser af oplysende karakter, såsom rescensioner og omtale af bøger, teaterforestillinger og film, som under den nuværende ordning henhører under teater- og litteraturafdelingens område, overføres til oplysningsafdelingen.

Lydradio; Udvalget foreslår, at afdelingen bevarer det nuværende stofområde, dog således at rescensioner m.v. også for lydradioens vedkommende overføres til aktualitets- og oplysningsafdelingen.

d. Underholdningsafdelingen.

TV; Der oprettes en særlig afdeling omfattende det nuværende TV-stofområde med undtagelse af produktion af operetteforestillinger, som placeres under fjernsynets teater- og litteraturafdeling - underholdningsafdelingen skal dog konsulteres vedrørende den musikalske gennemførelse af operetteforestillingerne.

Lydradio: Afdelingen bevarer sit nuværende stofområde. Underholdningsorkestret henhører under denne afdeling.

e. Andre programområder.

1. Filmudsendelser. Udvalget har behandlet spørgsmålet om organisationen af filmarbejdet. Man har overvejet det fra forskellige side fremsatte forslag om oprettelse af en særlig filmafdeling, som skulle varetage både indkøb og bedømmelse af alle fremmede film og fastlægge filmprogrammerne på alle områder. Selv om dette forslag utvivlsomt indebærer en række praktiske fordele, vil det betyde et så fundamentalt brud med principperne for opbygningen af programtjenesten, hvorefter programafdelingerne i hovedsagen er opdelt efter stofområder, at det efter udvalgets opfattelse vil være forkert at gennemføre det.

Pilmprogrammerne udgør en væsentlig del af udsendelserne inden for de fleste programafdelingers stofområde. Programchefen har under den bestående ordning det fulde kunstneriske og kulturelle ansvar for programmernes indhold. Ved bedømmelsen af, hvorvidt et filmet program opfylder de krav, der stilles i henseende til det kunstneriske og kulturelle indhold, må den, der foretager bedømmelsen, have de samme kvalifikationer, som forudsættes ved bedømmelsen af ethvert andet program, idet programmets registreringsform må være uden betydning. Det er derfor naturligt, at også bedømmelsen af filmprogrammer foretages af de respektive programchefer. Dette er idéen bagved og forudsætningen for den foreslåede opbygning af programtjenesten.

Udvalget har derfor ment at måtte fastholde den hidtidige ordning, hvorefter filmene efter deres art og indhold placeres i de forskellige afdelinger efter deres naturlige tilhørsforhold, således at afdelingerne foretager den programmæssige vurdering af, hvorvidt en film er egnet til forevisning i fjernsynet.

Indkøbsfunktionen med hensyn til film skal som hidtil foregå gennem et filmkontor under programdirektøren for fjernsynet.

2. Sportsudsendelser er under den gældende ordning for lydradioens vedkommende placeret under Pressens Radioavis og for fjernsynets vedkommende hovedsagelig under programdirektøren for fjernsynet, således at den praktiske gennemførelse af sportsudsendelserne varetages af Pressens Radioavis' medarbejdere. Efter oprettelse af en central nyhedstjeneste i stedet for Pressens Radioavis og den foretagne opdeling inden for programafdelingerne vil udvalget som tidligere anført finde det naturligt at placere sportsudsendelserne inden for aktualitetsstoffet på henholdsvis lydradio- og TV-siden.

3. Nyhedsudsendelser henhører under den nuværende ordning under Pressens Radioavis, idet der kun finder egentlige nyhedsudsendelser sted i lydradioen. Udvalget er blevet orienteret om radiorådets forhandlinger med bestyrelsen for Den danske Presses Telegramudvalg om en ændret ordning af nyhedstjenesten, således at der ligesom i Sveriges Radio oprettes en central nyhedstjeneste, som skal forsyne alle nyhedsafdelinger med stof.

k. Andre spørgsmål. Ud over de ovenfor under punkt 1 og 2 nævnte hovedproblemer har udvalget beskæftiget sig med følgende spørgsmål:

Booking-office.

Spørgsmålet om oprettelse af et organ til varetagelse af programafdelingernes forhandlinger med kunstnere m»fl. vedrørende honorarspørgsmål og afslutning af kontrakter m.v. har været rejst bl.a. på baggrund af delingen af teater- og litteraturafdelingen og underholdningsafdelingen i selvstændige afdelinger for lydradio og fjernsyn, idet man fandt, at der burde finde en koordination sted af bl.a. engagement af kunstnere til de to medier. Endvidere skulle et sådant organ kunne aflaste programafdelingerne og sikre en større konsekvens i honorarfastsættelsen samt i fortolkningen af overenskomsterne. Danmarks Radio's programafdelinger har imidlertid frarådet gennemførelsen af et sådant forslag, idet man er af den opfattelse, at programafdelingerne, der har den daglige kontakt med kunstnerne, bedst vil kunne drøfte engagementsforhold med disse. Det er yderligere over for udvalget oplyst, at den tilstrækkelige koordination med hensyn til honorarspørgsmål opnås ved de generelle overenskomster, idet problemer vedrørende særhonorarer samt vedrørende fortolkningen af overenskomsterne koordineres hos økonomidirektøren, der får sådanne problemer forelagt.

Oprettelsen af et fællesorgan skønnes derfor ikke nødvendig. Til afhjælpning af koordinationsproblemet vedrørende engagement af kunstnere kunne man om nødvendigt ansætte en fælles overregissør for lydradio og TV. Det kan i denne forbindelse anføres,, at det også i udvalget er blevet fremhævet som ønskeligt, at der oprettes et centralt kunstnerkartotek.

Central bibliotekstjeneste.

Biblioteket er nu placeret under teater- og litteraturafdelingen, men der er i udvalget enighed om at anbefale oprettelse af en central bibliotekstjeneste, som antagelig bør placeres under administrationen.

E. FORSLAGETS ØKONOMISKE KONSEKVENSER m.v.

For programafdelingernes vedkommende forudsætter forslaget om oprettelse af nye afdelinger ansættelse af programchefer for disse samt souschefer i det omfang, der ikke allerede under den bestående ordning findes souschefer for såvel radio- som TV-stoffet.

For musikafdelingens vedkommende sker ingen ændring i den bestående ordning, bortset fra overførelsen af operaforestillinger til teater- og litteraturafdelingen, og der skulle følge- lig ikke på dette område blive tale om nye stillinger. Man kan dog ikke se bort fra, at fjernsynsstoffet også for denne af- delings vedkommende vil vokse bl.a. på balletområdet, således at en souschefstilling senere kan blive nødvendig her. For de tre øvrige programafdelingers vedkommende findes der under den be- stående ordning souschefer på både lydradio- og TV-siden, såle- des at der kun skulle blive tale om oprettelse af nye program- chefstillinger.

Såfremt man vil gennemføre en deling af aktualitets- og oplysningsafdelingen på fjernsynssiden i to afdelinger, nemlig for henholdsvis aktualitetsudsendelser og oplysningsudsendelser, vil det være nødvendigt at oprette to nye programchefstillinger samt yderligere en souschefstilling - sidstnævnte stilling må anses for nødvendig også i tilfælde af, at man bevarer én fjern- synsafdeling for aktualitets- og oplysningsstoffet for at sikre programchefen den fornødne aflastning. For børne-, ungdoms- og skoleområdets vedkommende vil forslaget fra udvalgets flertal medføre oprettelse af en programchefstilling og en souschef- stilling, medens mindretalsforslaget alene vil nødvendiggøre en souschefstilling yderligere ud over den under den nuværende ord- ning eksisterende.

Teknisk afdeling råder under den bestående ordning over en afdelingschefstilling og to souschefstillinger for henholdsvis lydradio og fjernsyn. Udvalgets forslag vil indebære oprettelse af en stilling som teknisk øverste chef, formentlig på direktør- niveau, samt to afdelingschefstillinger for henholdsvis lydra- dio og TV, altså en udvidelse med én afdelingschefstilling. Hertil kommer oprettelse af en stilling som leder af produktions- planlægningskontoret på kontorchefplan, medens overførelsen af fælles-TV-tjenesten til teknisk afdeling ikke skulle nødvendig-

gøre oprettelse af nye stillinger, idet fælles-TV-tjenesten allerede i dag ledes af en programredaktør.

Opstillet skematisk skulle de økonomiske konsekvenser af adskillelse af radio og TV blive følgende:

	<u>Direktør</u>	<u>Afdelingschef</u>	<u>Souschef</u>
Underholdning		1	
Teater og litteratur		1	
Aktualitet og oplysning		2	1
Børn, ungdom og skole		1	1
Musik			
Den tekniske tjeneste	1	1	
Produktions- planlægningskontor			<u>1</u>
	<u>1</u>	<u>6</u>	<u>3</u>
samt 1 bibliotekar.			

1 direktør	ca. kr. 60.000
6 afdelingschefer	ca. kr. 300.000
3 kontorchefer	ca. kr. 120.000
1 bibliotekar	<u>ca. kr. 25.000</u>
	ca_i_kr_i_505_i000

Såfremt A0-afdelingen på fjernsynssiden ikke opdeles i to afdelinger, vil udgiften blive formindsket med ca. kr. 50.000, og såfremt der heller ikke oprettes en programafdeling for børne-, ungdoms- og skoleudsendelser, vil der yderligere kunne spares ca. kr. 50.000. Endvidere vil der kunne blive tale om besparelser som følge af, at visse stillinger eventuelt kan besættes ved oprykning af allerede ansat personale, uden at dette skulle nødvendiggøre nyansættelser. På den anden side må der forventes visse merudgifter til sekretærassistance m.v. En del af disse udgifter ville dog være opstået også uden den foreslåede udvidelse af afdelingerne.

løvrigt bemærkes, at den foreslåede opdeling af programafdelingerne gør det muligt for programcheferne i højere grad end hidtil at medvirke ved tilrettelæggelsen og produktionen af

udsendelserne, hvilket bl.a. muliggør en større kontrol med udsendelsesudgifterne og hermed - efter udtalelser fra embedsmandside - i mange tilfælde en reduktion af disse.

Til ovenstående udgiftstal må påregnes yderligere udgifter til inventar, leje af lokaler m.v.

Anskaffelsen af inventar anslås at ville medføre engangsudgifter på ca. kr. 100.000, svarende til en årlig driftsudgift på ca. kr. 15.000, såfremt inventaret afskrives og forrentes over ti år.

Merudgifterne til leje af lokaler er beregnet til ca. kr. 100.000 pr. år.

Konsekvenser for forretningsorden m.v.

Udvalgets forslag er udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne i den gældende lov om radiospredning af 11. juni 1959, således at forslaget ikke vil kræve ændringer af denne.

I den af ministeriet for kulturelle anliggender udstedte forretningsorden for radiorådet, senest af 15. maj 1963, vil det være nødvendigt at ændre bestemmelserne i § 8 om, hvilke sager der skal forelægges programudvalget til godkendelse, samt i § 9 med hensyn til, hvilke sager forretningsudvalget skal behandle.

I deli af radiorådet den 2. december 1959 vedtagne forretningsorden for Danmarks Radio må ændringer foretages i paragrafferne 3 og 4 i overensstemmelse med udvalgets forslag om generaldirektørens bemyndigelser.

I § 16 må bestemmelsen om, at de særlige fjernsynstjenester for studie-, reportage- og filmproduktion samt dekorationsregis-, kostume- og make-up-tjenester henhører direkte under programdirektøren for fjernsynet udgå. Tilsvarende gælder for sportsudsendelserne. I stedet optages en bestemmelse om, at programmedarbejderne ved regional tjenesten for fjernsynet administrativt skal henhøre under programdirektøren for fjernsynet.

Udvalgets forslag forudsætter, at generaldirektøren holdes løbende orienteret om de af afdelingerne truffede beslutninger af programmæssig art af hensyn til generaldirektørens forpligtelse til at forelægge programspørgsmål af principiel betydning for radioråd (programudvalg)samt andre sager, som generaldirektøren skønner er af en sådan betydning, at de bør af-

gøres af radioråd (programudvalg). En bestemmelse heroin kunne medtages i forretningsordenens § 19.

I § 22 må foretages ændringer under hensyntagen til de stofområder, der bliver tillagt programafdelingerne.

I § 26 er under administrationsafdelingens område opført maskintjenesten, der efter udvalgets forslag skal overføres til teknisk afdeling.

I bestemmelserne om teknisk afdeling må optages bestemmelse om maskintjenesten, der overflyttes hertil, samt om fælles-TV-tjenesten og om etableringen af et produktionsplanlægningskontor. I § 29 må "afdelingschefen" ændres til "den tekniske chef" eller "den tekniske direktør".

I § 31 bør "programdirektør" formentlig ændres til "direktører".

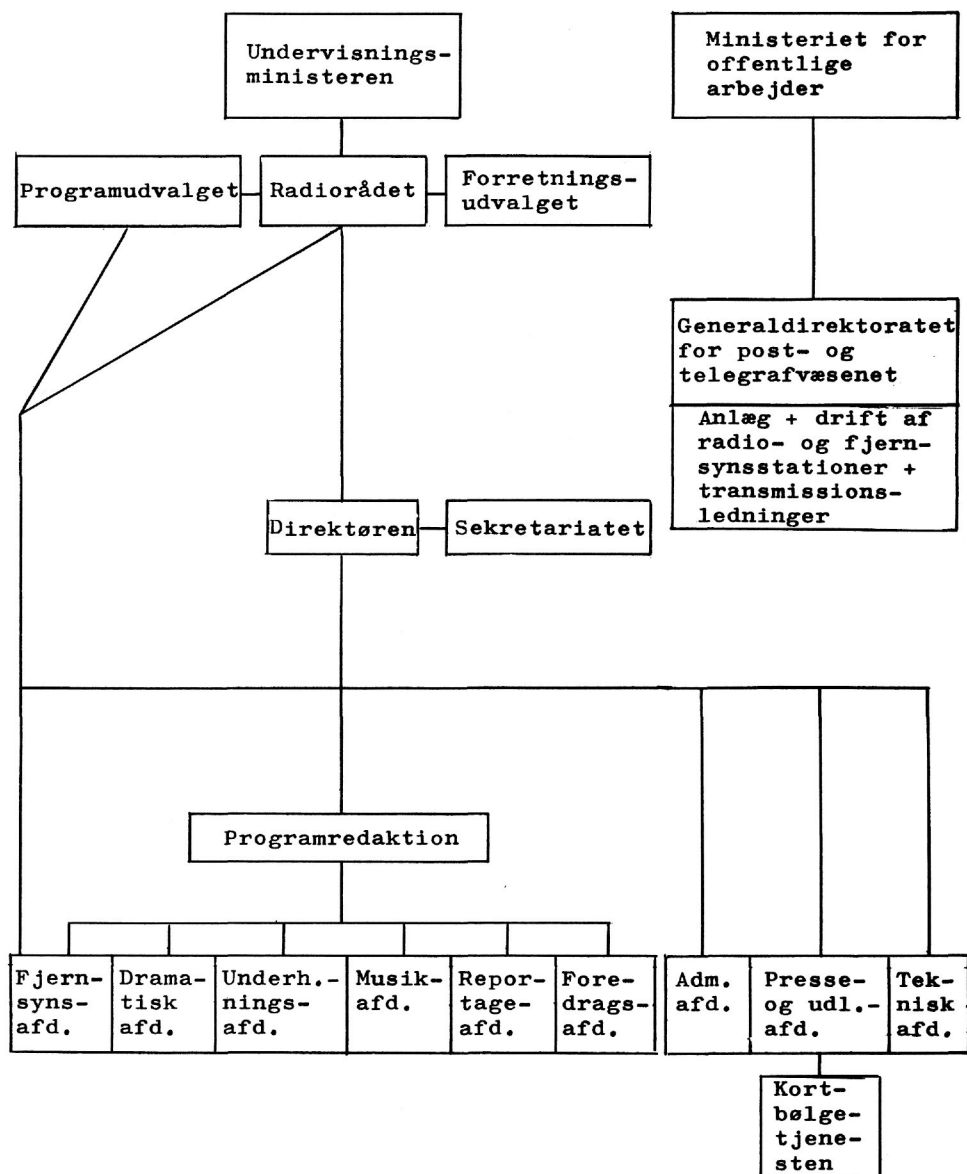
Endelig må der foretages ændring i § 35 om, at den nu-gældende forretningsorden bortfalder med den nye forretningsordens ikrafttræden.

København, den 30. januar 1964

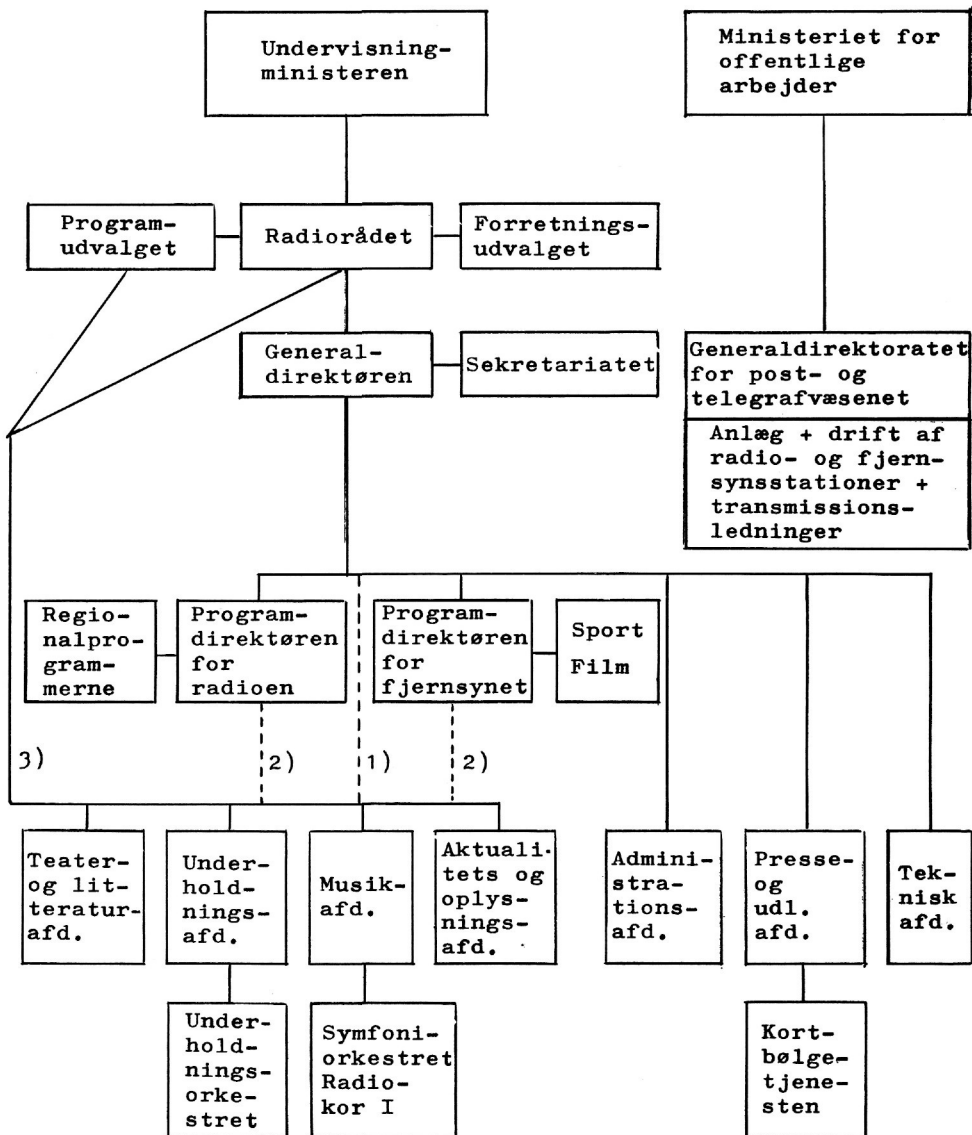
E. Buchardt	Keld Hansen
Peder Nørgaard	Hakon Stangerup
Hans Sølvhøj	W. Weincke (formand)

Erik Carlsen Edvard Jeppesen

Overview of Denmark's Radio's organisation 1954-31/3-1959

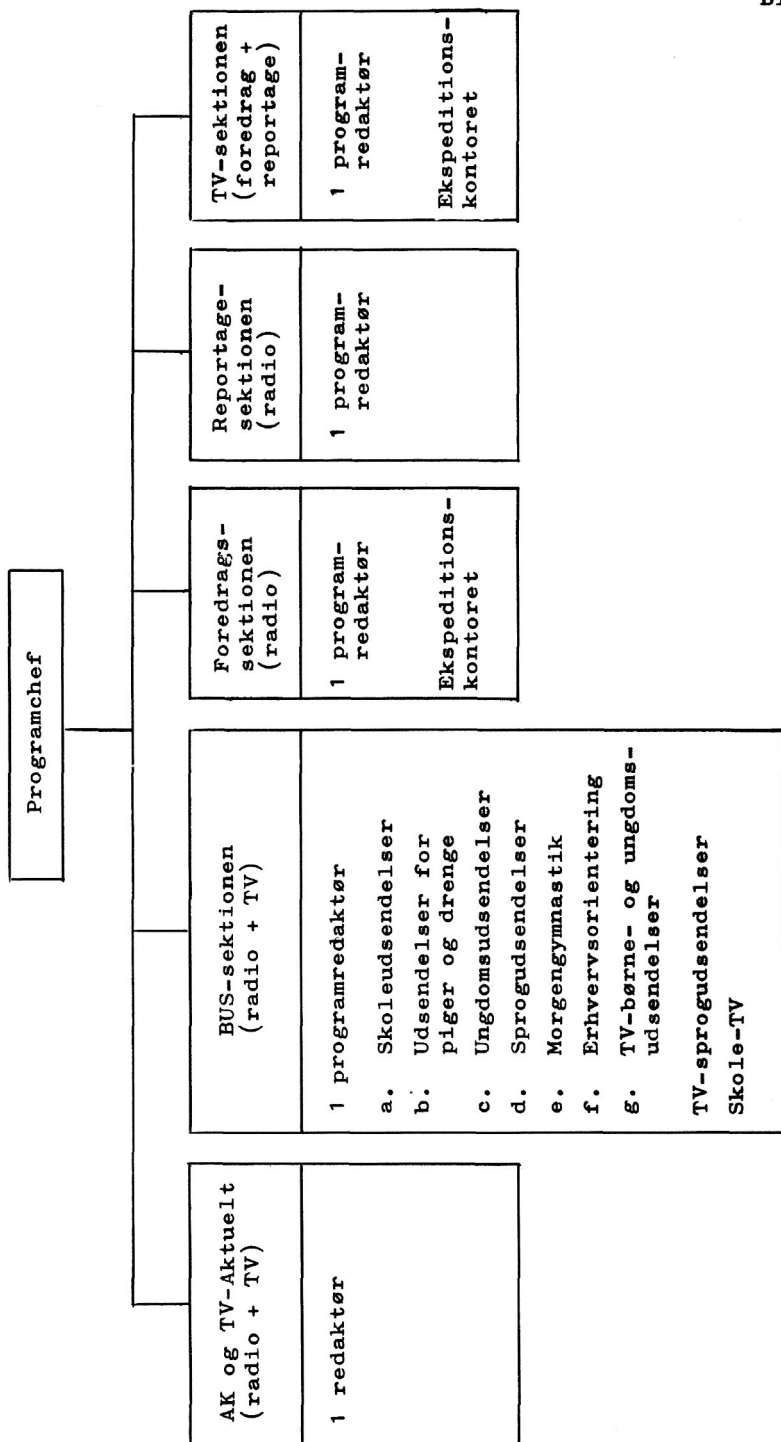

Overzicht over Danmarks Radio's organisation fra 1, april 1959

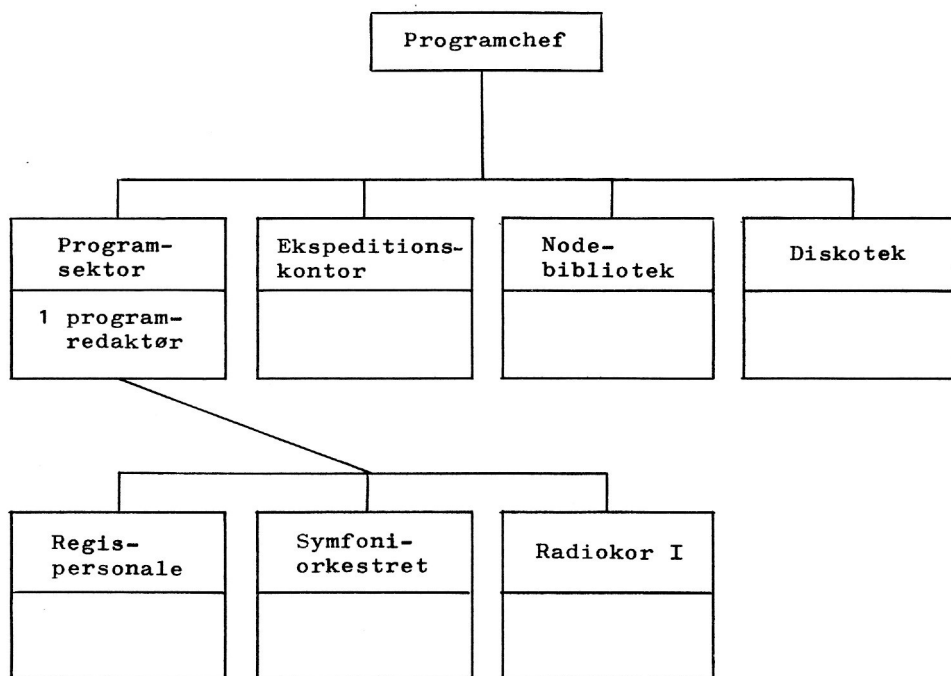

- 1) I økonomisk og administrativ henseende
- 2) Programredaktion
- 3) Kunstnerisk og kulturelt ansvar

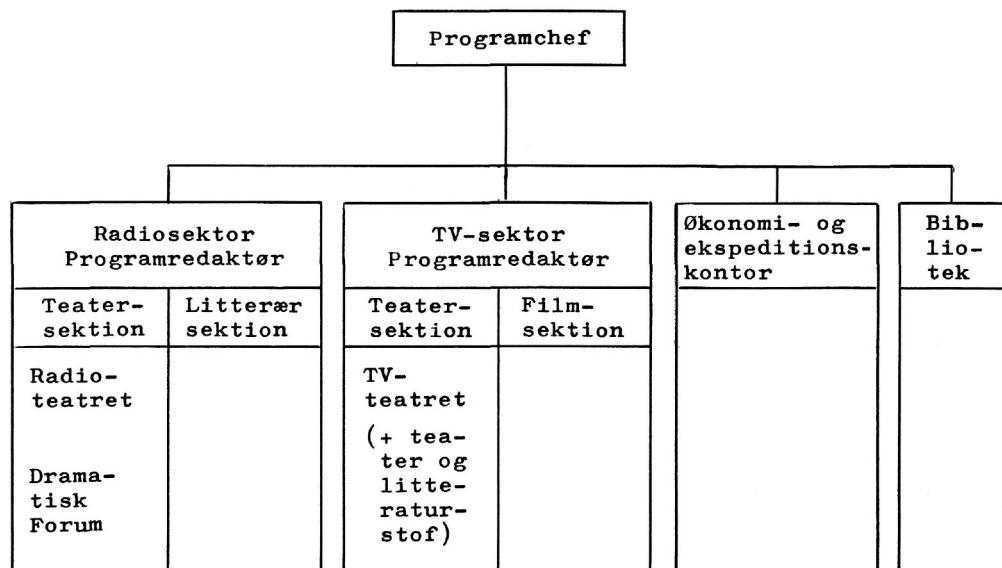
Aktualitets- og oplysningsafdelingens organisation og personale

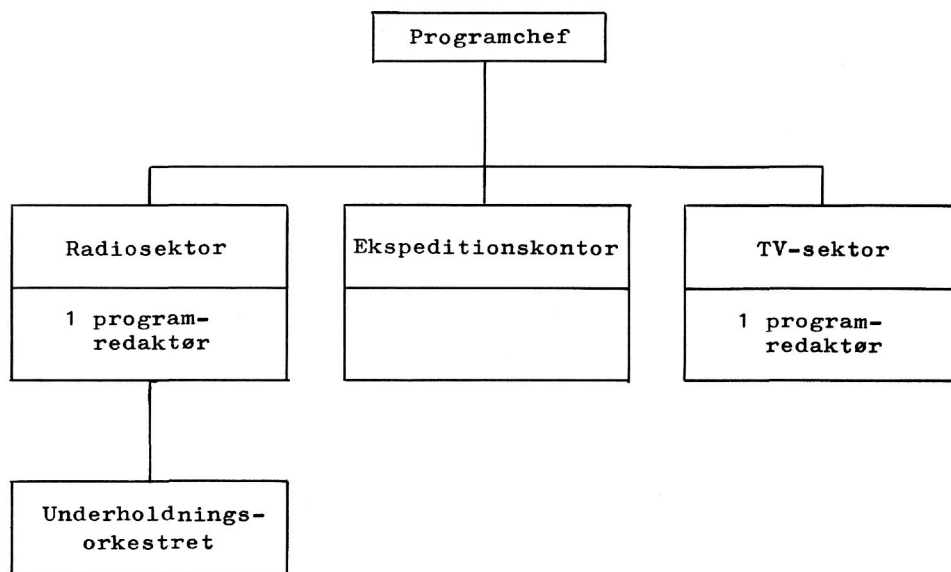
Musikafdelingens organisatoriske opbygning

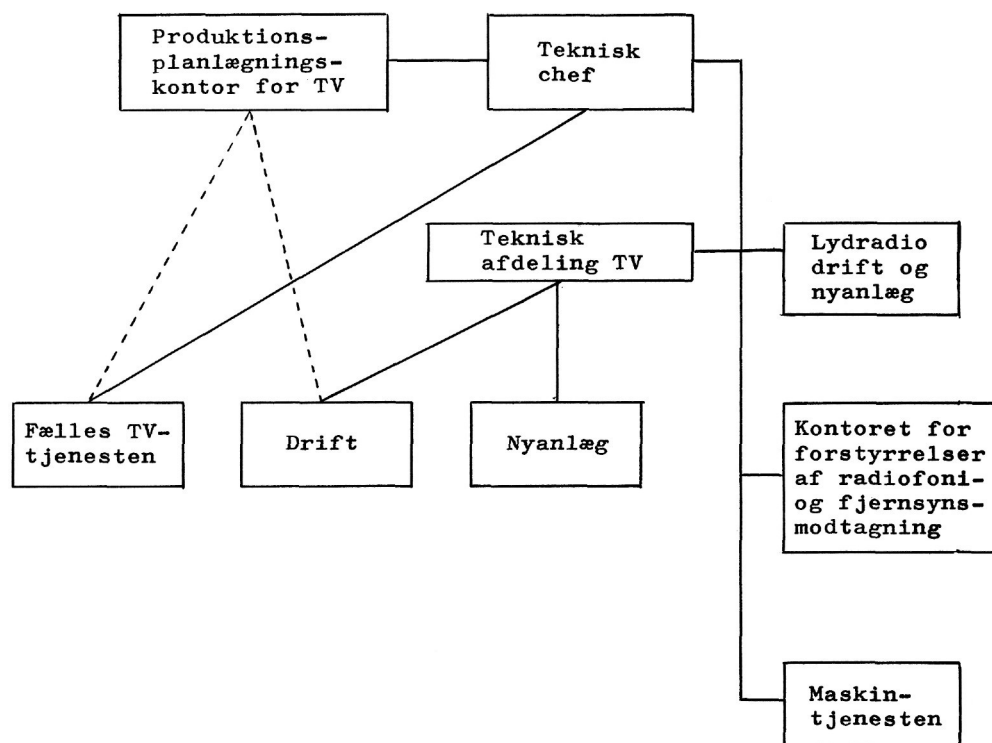
Teater- og litteraturafdelingens organisatoriske opbygning m.v.

Underholdningsafdelingens organisatoriske opbygning

Den tekniske tjeneste

Til generaldirektøren.Vedr. adskillelse af A & O afdelingen.

Da rådsformanden i marts 1963 sammen med generaldirektøren drøftede afdelingsopdeling efter en kommende R/TV adskillelse med programcheferne og TV-programdirektøren, blev det oplyst, at man på TV-siden regnede med en deling af AO i to afdelinger, mens yderligere BUS-TV foreløbig skulle lægges sammen med BUS/R i en ny tværsnitsafdeling. Alle fandt dette forslag rimeligt og fornuftigt.

De har nu meddelt os, at man ved det afsluttende arbejde i adskillelsesudvalget har taget forslaget op til revision og nu overvejer at udskyde en deling af AO-TV, og De beder os fremsætte en udtalelse herom. Vi skal da udtale følgende, som vi gerne ser videregivet til adskillelsesudvalget:

1. En aktuelt statistik for 10 uger (hvidt program fra 15/9 - 22/11) viser følgende produktionsfordeling mellem afdelingerne, fordelt efter den oprindelige plan med deling i A og Ø:

10 uger x) 15/9 - 23/11	TOTAL	Heraf	
		egenprod.	fremmed
Aktualitet	47 ⁰ 55'	31 ⁰ 25'	16 ⁰ 30'
Oplysning	43 ⁰ 45'	31 ⁰ 55'	11 ⁰ 50'
BUS	30 ⁰ 50'	27 ⁰ 25'	3 ⁰ 25' xx)
Teater	39 ⁰ 20'	6 ⁰ 40'	32 ⁰ 40'
Musik	7 ⁰ 35'	3 ⁰ 50'	3 ⁰ 45'
Underholdning	37 ⁰ 35'	15 ⁰ 25'	20 ⁰ 10'
Sport xxx)	31 ⁰ 30'		

x) Efter hvidt program - gentagelser ikke medtaget.

xx) Heraf skoleTV 3 20' kun i 6 måneder, men produktioner over 12 måneder.

xxx) Incl. Sportsorientering.

Det fremgår heraf, at selv efter en eventuel adskillelse vil A og O være de største stofområder, både m.h.t. samlet sendetid og egenproduktion. Denne sidste er større for A + Ø **end** for BUS + T + M + UHA tilsammen. Yderligere må A-området påregnes udvidet ved indførelsen af en nyhedstjeneste og Ø-området sandsynligvis med voksenundervisning og evt. forbrugeroplysning.

En sammenligning med de andre afdelingers produktionsomfang synes således allerede at motivere en deling af AØ i to afdelinger. Men hertil kommer, at de to stofområder hver for sig er så omfattende og vidtspændende, at det skønnes umuligt for en enkelt mand at holde sig orienteret over hele feltet, emner og personer, og samtidig at følge med i og inspirere en meget stor medarbejderstabs planlægning og produktion.

2. En evt. aktualitetsafdeling vil blive en nyskabelse allerede derved, at den skal inkludere en egentlig nyhedstjeneste. Blandt de embedsmænd, der arbejder med spørgsmål omkring nyhedstjenesten og den nye nyhedscentral, er der enighed om at foreslå, at aktualitetsafd. og nyhedstjenesten organiseres som en enhed, med fælles medarbejderstab (især på specialområderne) og med programchefen som nyhedstjenestens chefredaktør. Herved opnås en bedre udnyttelse af forhåndenværende eksperter, og man opnår en nødvendig koordination mellem den daglige behandling af stoffet og de mere brede oversigter og kommentarer i særlige udsendelser. Aktualitetsafdelingen skulle således i sin opbygning komme til at ligne en moderne dagbladsredaktion.

Det er en helt ny og mere rationel arbejdsfordeling der hermed foreslås. Og det er selvsagt af den allerstørste betydning, at afdelingens kommende programchef selv kan tage **del** i opbygningen, tilrettelæggelse af arbejdet, udvælgelse af medarbejdere, træning af personalet i de nye arbejdsformer **og selve starten**. Det kræver lang forberedelse og indløbstid, og **vil** man starte nyhedstjenesten i løbet af 1964, er det ikke **for tidligt** at finde manden.

Såvel nyhedstjenesten som afdelingens øvrige arbejde **vil stille overordentlig** store krav til programchefen. Det er **vigtigt, at denne nydannelse** får en energisk start og fremover følges **med** usvækket agtpågivenhed. Det vil kræve hans

fulde arbejdskraft, da han på betryggende måde skal følge forvaltningen af nyhedsstoffet og de aktuelle kommentarer samtidig med, at det inden- og udenrigspolitiske stof og erhvervsstoffet (landbrug, byerhverv og arbejdsmarked) skal udmonteres i almindelige programmer. Både m.h.t. erhvervenes problemer og folketingets arbejde forestår desuden en intensivering af indsatsen og en opdyrkning af delvis nye arbejdsformer. Sammenholdes dette med de almindelige krav om kontinuerlig aktuel orientering i dagens og tidens spørgsmål, det ansvar for hele fjernsynets aktuelle virksomhed, der påhviler denne programchef, og de administrative byrder, der påhviler ham (også af økonomisk art i forbindelse med de nye afdelingsbudgetter), må man vist erkende, at en selvstændig programchefstilling på dette område er nødvendig.

3. Arbejdet med det oplysende stof vil ikke være mindre belastende. Bortset fra politik, økonomi og samfundsforhold må en evt. O-afd. spænde over alle kulturlivets felter, idet også udsendelser om litteratur, teater, film og musik henlægges hertil. (At BUS-stoffet forsvinder, betyder ikke meget, da BUS allerede længe har arbejdet som en næsten selvstændig afdeling).

Man må vist vedgå, at det politiske stof i de sidste år har stillet så store krav til AO-ledelsen, at det i nogen grad er gået ud over kulturstoffet, så disse udsendelser har fået et lidt for tilfældigt præg. Det vil nu være påkrævet og muligt i en selvstændig O-afd. at råde bod herpå.

Hertil kommer en række nye opgaver, hvis løsning vil stille meget store krav til programchefen: opbygningen af en voksenundervisning, videreudviklingen af det nordiske kultursamarbejde, skabelsen af nye featureformer i TV, etablering og styrkelse af kontakter med kulturliv og mennesker landet over i forbindelse med provinstjenestens udbygning, skabelsen af en effektiv forbrugerorientering i TV o.s.v. Det teknisk-naturvidenskabelige stof, herunder lægestoffet, kræver en fornyet indsats, studiekredsarbejdet ligeledes.

Skal dette arbejde planlægges og ledes forsvarligt, må det kræve en ansvarlig programchef fuldt og helt.

4. Udover disse saglige begrundelser for en deling af AO skal det videre anføres, at også økonomiske betragtninger synes at tale herfor.

Siden nyordningen i april 1959 er sendetiden i TV steget med 78 %, egenproduktionen dog kun med 63 %. Men i samme periode er lønningskontoen steget med 430 % (fra 2,7 til 14,5 mill. kr.) og udsendelsesudgifterne er steget med 350 % (fra 3,2 til 14,8 mill. kr.).

Denne voldsomme udgiftsstigning her vel sine årsager i sendetidsudvidelse, dyrtidsforhøjelse, nye overenskomster og kvalitetsforbedringer. Det er dog næppe hele årsagen. Det er vor absolutte opfattelse, at store beløb kunne have været sparet, hvis programcheferne havde haft praktisk mulighed for at skønne over nødvendigheden af en lang række udgiftsposter for de enkelte udsendelser, hvor produceren i sin forståelige iver for at skabe et godt program let kommer til at skønne forkert (og for højt), og hvor hverken økonomi- eller programdirektør er i stand til at kontrollere, da de ikke kender programmets indhold. Det beror helt på et skøn, hvad der er nødvendigt i det enkelte tilfælde, og den ansvarlige programchef er den eneste, som kan gribe ind, hvis der skønnes forkert (souschefen er helt optaget af den praktiske tilrettelæggelse af programarbejdet). Det er meget store beløb, der "administreres" af producerne. Med en rimelig afdelingsstørrelse, der tillader programchefen at følge medarbejdernes økonomiske dispositioner, skulle det efter vor opfattelse være let for en programchef at spare beløb, der langt overstiger hans egen løn. Det er simpelthen dårlig økonomi at gøre afdelingerne for store.

5. Ser man på forholdene i Norge og Sverige, finder man støtte for tanken om ikke at gøre afdelingerne for store.

Det norske fjernsyn, som lige er nyorganiseret, har følgende programafdelinger:

1. Oplysningsafdeling.
2. Reportageafdeling.
3. Nyhedsafdeling.
4. Fjernsynsteatret.
5. Børne- og ungdomsafdeling.
6. Underholdningsafdeling.

Hver af disse afdelinger skal ledes af en "programredaktør" (svarer til dansk: programchef), de er alle ligestillede, Det bemærkes, at filmområdets placering endnu er uafklaret i NRK.

Sveriges Radio har følgende programafdelinger (redaktioner):

1. Børne- og ungdomsredaktionen (Gösta Blixt).
2. Kulturredaktionen (Mats Rehnberg), heri:
Dokumentarfilmsektionen (Lennart Ehrenborg).
3. Samfundsredaktionen (Ivar Ivre) Politik og samfundsforhold og økonomi, heri:
Hjem og familie-sektionen (Ingrid Samuelson), bl.a. forbrugero-pl.
4. Skole TV (Sten Sture Allebeck).
5. Sportsredaktionen (Gert Engstrøm).
6. TV-teatret (Henrik Dufvermann), heri:
Musiksektionen.
7. Underholdningsafdelingen (Söderquist).
8. Nyhedsredaktion.

Det synes, som om man også i disse lande har erkendt, at en TV-afdeling må have et begrænset omfang.

Med henvisning til ovenstående argumenter må vi indtrængende henstille, at der på TV-siden etableres både en aktualitetsafdeling og en oplysningsafdeling ved den forestående strukturændring.

København, den 2. januar 1964

Jens Pr. Lawaetz **Laurits Bindsløv**

Underbilag: Den påtænkte deling af stoffet mellem aktualitetsafdelingen og oplysningsafdelingen.

Underbilag

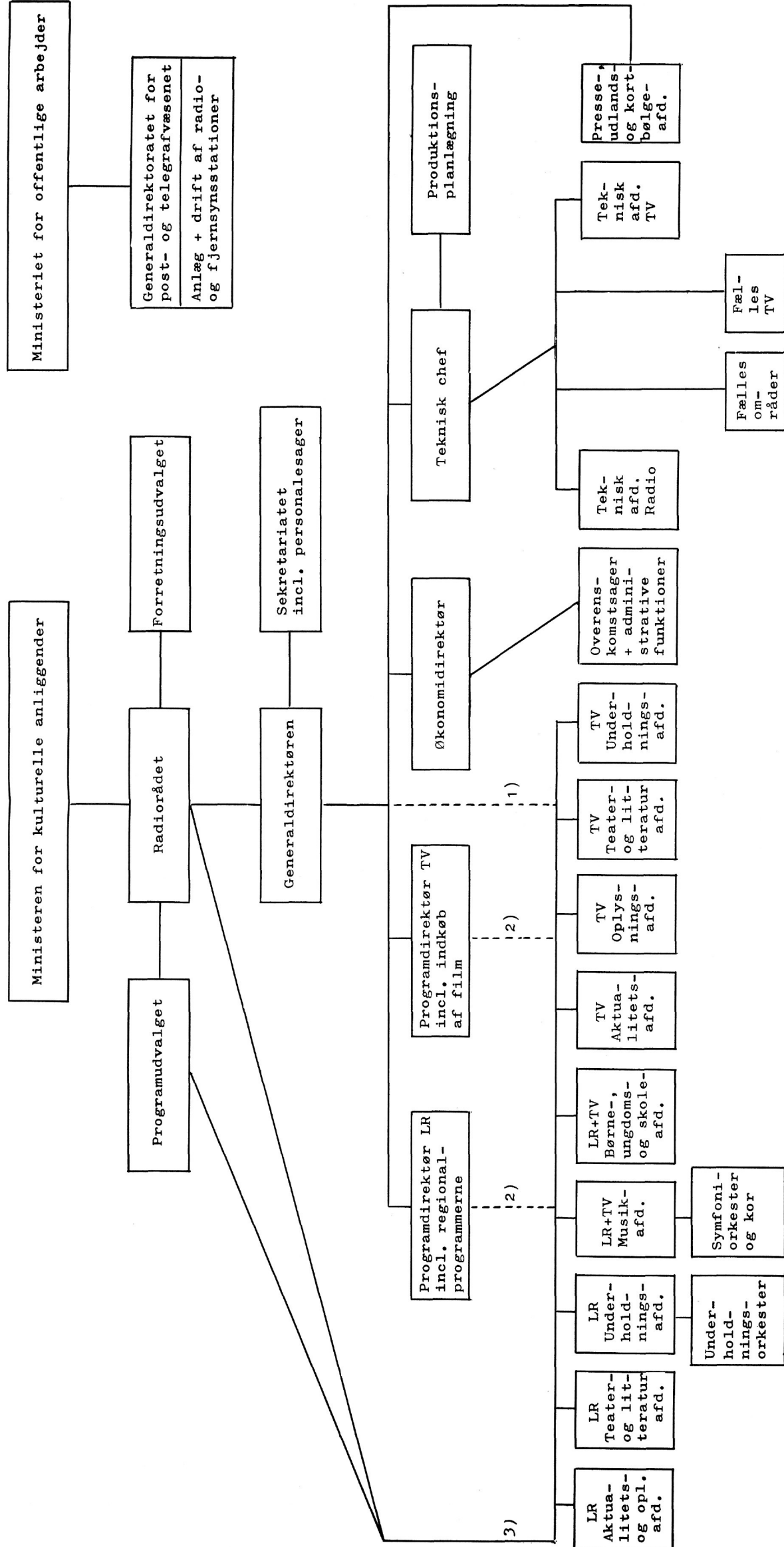
Arbejdsopgaver for evt, afdelinger A og Ø (TV):

Aktualitetsafdelingen:

Nyhedstjenesten
Erhvervsorientering
Samfundsforhold
Indenrigspolitik - incl. Folketingets arbejde
Udenrigspolitik
Aktuelle begivenheder, akt. diskussioner, akt. reportager
Sporten
Nordvisions- og EBU-samarbejdet inden for disse
stofområder

Oplysningsafdelingen;

Studiekredsene
Bogorientering
Filmorientering
Teaterorientering
Kunstorientering
Forbrugerorientering
Hjem og familie (incl. Lørdagsmagasinet)
Teknisk-naturvidenskabeligt stof (incl. lægestoffet)
Reportager fra dagliglivet (mennesker og milieu)
Kulturprogrammer i alm., historisk-kulturhistorisk stof
Fremmede film (inden for ovenstående område)
Geografi og rejser
Nordvisions- og EBU-samarbejdet inden for disse
stofområder

1) I økonomisk og administrativ henseende

2) Programredaktion

3) Kunstnerisk og kulturelt ansvar

Bemærkninger: Oversigten er udarbejdet ud fra en deling på TV-siden af aktualitets- og oplysningsafdelingen i to selvstændige afdelinger samt med etablering af en BUS-afdeling fælles for radio og TV